

Základní škola, Mateřská škola speciální, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna,
Palackého třída 515, Nymburk

Školní vzdělávací program

pro základní školu speciální

Program byl vytvořen pro vzdělávání žáků v základní škole speciální (dle RVP ZŠS – díl I.)

2. verze

„Školou do života“

Obsah:

1)	Identifikační údaje.....	3
2)	Charakteristika školy.....	4
	A) Základní údaje.....	4
	B) Historie školy.....	4
	C) Úplnost a velikost školy.....	4
	D) Vybavení školy.....	5
	E) Charakteristika pedagogického sboru.....	6
	F) Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	6
	G) Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty.....	7
	H) Charakteristika žáků.....	7
	I) Vřazování žáků.....	7
3)	Charakteristika ŠVP.....	8
	A) Zaměření školy.....	8
	B) Základní cíle výchovně vzdělávacího procesu.....	8
	C) Výchovné a vzdělávací strategie.....	9
	D) Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení.....	15
	E) Začlenění průřezových témat.....	15
4)	Učební plán.....	16
	A) Tabulace učebního plánu.....	16
	B) Poznámky k učebnímu plánu.....	17
5)	Učební osnovy.....	18
	A) Jazyk a jazyková komunikace.....	18
	Matematika a její aplikace.....	29
	B) Informační a komunikační technologie.....	38
	C) Člověk a jeho svět.....	42
	D) Člověk a společnost.....	50
	E) Člověk a příroda.....	56
	F) Umění a kultura.....	63
	G) Člověk a zdraví.....	71
	H) Člověk a svět práce.....	83
6)	Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	95
	A) Obecné zásady hodnocení.....	95
	B) Kritéria pro hodnocení.....	95
	C) Způsob získávání podkladů pro hodnocení:.....	95
	D) Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků.....	96
	E) Způsob předávání informací o průběhu a výsledcích práce žáků:.....	96
	F) Hodnocení žáků na vysvědčení.....	96
	G) Sebehodnocení žáků.....	99
	H) Autoevaluace školy.....	100
7)	Závěr.....	102

1) Identifikační údaje

Základní škola, Mateřská škola speciální, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna

Adresa: Palackého třída 515, 288 02 Nymburk

Ředitelka: Mgr. Radka Klímová

Koordinátor: Mgr. Eva Zoubková
PhDr. Eva Netolická

Identifikátor zařízení: 600 027 937

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 62 444 191

IZO: 110 028 058

Telefon: 325513946

fax: 325515410

e-mail: zsdd@zsdd.cz

Zřizovatel: Středočeský kraj
právní forma: kraj, IČO 70 891 095

Adresa : Zborovská 11
150 21 Praha

Kontakty: Mgr. Eva Horáková

Platnost dokumentu: od 1.9. 2011

2) Charakteristika školy

A) Základní údaje

Škola poskytuje základy vzdělání dětem se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, tedy žákům s takovou úrovní rozumových schopností, která jim nedovoluje zvládat požadavky obsažené v RVP ZV ani RVP ZV-LMP, ale umožňuje jim, aby si osvojovali základní vědomosti, dovednosti a návyky pomocí odborné speciálně pedagogické péče, vhodně upravenými podmínkami, speciálně pedagogickými metodami a individuálním přístupem ke každému žákovi.

Škola proto v ŠVP zohledňuje individuální limity dané konkrétní mírou postižení či znevýhodnění a značnou diferenciací v rámci jednotlivých ročníků. Cílem je dosažení co nejvyšší možné úrovně základů vzdělání s přihlédnutím k možnostem a schopnostem jednotlivých žáků.

B) Historie školy

Základní škola sídlí v objektu, který vznikl účelovou přestavbou dvou budov v roce 1993.

Od 1.1.2006 proveden výmaz školy: Pomocná škola a Zvláštní škola, zapsána do školského rejstříku pod názvem Základní škola IZO 110 028 058 s obory vzdělání :

79-01-B/001 Pomocná škola

79-01-C/001 Základní škola

79-01-C/01 Základní škola

Poslední změny zařazení do rejstříku škol a školských zařízení: od 1.2.2006 se u Mateřské školy mění ze Speciální mateřská škola na Mateřská škola speciální pod č.j. 7293/2006/ŠKO, od 1.9.2006 se Mateřská škola speciální zapisuje jako Mateřská škola pod č.j. 12654/2006/ŠKO, s účinností od 14.7.2006 se do školského rejstříku zapisuje zahájení činnosti Základní škola od 1.9.1952. Dětský domov od 1.9.1898 pod č.j.17 492/06-21.

C) Úplnost a velikost školy

Základní škola speciální je tvořena 1 třídou s názvem I.PT, maximální kapacita je 8 žáků.

	Počet tříd	Počet žáků
Školní rok 2009/2010	1	7
Předpoklad na školní rok 2010/2011	1	5

Škola je spádovou městskou školou, nachází se nedaleko vlakového a autobusového nádraží, je dobře dostupná i pro žáky z okolních obcí.

D) Vybavení školy

- *Materiální*

Třída je vybavena lavicemi (pro jednoho žáka, pro dva žáky) a židlemi. Jsou zde umístěny tabule – klasická a magnetická, dále nástěnky, skříně, skřínky a police na stavebnice, puzzle atd. Barevné krabice slouží na shromažďování prací žáků. Třída je příjemná a světlá.

Často je využívána učebna estetické výchovy – jako relaxační místnost, učebna hudební výchovy a pracovna pro skupinovou a individuální muzikoterapii. Zde probíhají ranní komunitní setkání, setkání s rodiči, relaxační cvičení, sledování doprovodných programů na videonahrávkách, projekty, bazální stimulace, společná sezení – při řešení problémů jednotlivých žáků.

Vybavení pracovny: pianino, televizor s videopřehrávačem, přehrávač na audiokazety a CD, rytmické hudební nástroje, africké bubny, zobcové flétny, kytara, xylofony. Na sezení a relaxaci slouží relaxační křesla a velké míče. Nezbytnou součástí vybavení jsou pomůcky určené k provádění relaxačních technik (podložky, deky, šátky, maňásky, plyšová zvířátka, kameny atd.).

- *Prostorové*

Třída (5 x 4 m) – učebna ZŠ speciální se nachází ve druhém patře školní budovy, v její klidné části. Na stejném patře jsou umístěny další učebny – cvičná kuchyňka a učebna estetické výchovy – tyto pracovny jsou využívány společně ZŠ praktickou i speciální. Dále zde sídlí školní družina. Na uvedeném patře je také WC a hygienická kabinka. Chodba je využívána jako součást učebny. Učebna estetické výchovy je využívána jako relaxační místnost, učebna hudební výchovy a pro potřeby skupinových a individuálních muzikoterapeutických sezení. Žáci ZŠ speciální využívají také počítačovou učebnu, hřiště a zahradu v dětském domově, snoezelen, relaxační místnost. Šatna pro žáky je umístěna v přízemí budovy – má samostatný vchod. Pohyb po budově je částečně bezbariérový, přístup do třídy základní školy speciální bezbariérový není.

- *Technické*

Snahou školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií.

Relaxační místnost – televizor s videopřehrávačem, přehrávač DVD, snoezelen – vodní lůžko, přehrávač CD, světelná zařízení.

Pro výuku nejen ICT ale i dalších předmětů je určena počítačová učebna (6 stanic), s připojením na internet.

Učitelé mají k dispozici počítač v počítačové učebně, každý pracovník školy má své přístupové heslo, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a svou e-mailovou schránku s adresou. V ředitelně školy je umístěna kopírka, kterou mohou využívat pedagogové dle potřeby.

- *Hygienické*

Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí. WC s umývárnou je umístěno na konci chodby. V blízkosti třídy se nachází hygienická kabinka – sprchový kout, umývadlo s teplou a studenou vodou. V případě únavy či nevolnosti je využívána učebna estetické výchovy (koberec, relaxační křesla, polohovací relaxační matrace - květina (nachází se v těsné blízkosti kmenové třídy).

E) Charakteristika pedagogického sboru

Vzhledem k tomu, že ZŠ speciální tvoří jedna třída s názvem I.PT, pedagogický sbor tvoří 1 učitelka – speciální pedagog. Vyučuje všechny vyučovací předměty na ZŠ speciální, na škole pracuje jako muzikoterapeut. Délka praxe je 27 let. Má plnou kvalifikaci požadovanou pro tuto profesi – vysokoškolské vzdělání (absolventka Pedagogické fakulty UK Praha – učitelství na speciálních školách, vychovatelství pro školy pro mládež vyžadující zvláštní péči). Dále má dokončeno studium muzikoterapie v rámci celoživotního vzdělávání – specialista v oboru muzikoterapie. Státní rigorózní zkouška na PF UK Praha (titul PhDr.).

Učitelka si rozšiřuje své znalosti a praktické dovednosti formou kurzů, školení a seminářů. Prioritními oblastmi DVPP jsou pedagogika, psychologie, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů.

V základní škole speciální působí i další pracovníci školy:
výchovný poradce – pečuje o žáky s výukovými potížemi a zdravotním postižením, spolupracuje při péči o žáky s výchovnými problémy, poskytuje další a metodickou činnost, pomáhá při volbě zaměstnání
koordinátor EVVO – koordinuje ekologickou výchovu na škole
metodik prevence – koordinuje realizaci minimálního preventivního programu na škole
metodik ICT – koordinuje užití ICT ve vzdělávání, integraci ICT do výuky většiny předmětů

F) Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Do mezinárodních projektů nejsme v současné době zapojeni.

Aktivně provádíme projekty:

- v rámci třídy
- účast a spolupráce s I. stupněm ZŠ praktické

Třída se věnuje každoročně novému projektu, který prochází prakticky všemi vyučovacími předměty, stává se součástí také skupinových muzikoterapeutických sezení se žáky. Žáci se aktivně zapojují a spolupracují – o projekty projevují zájem.

Projekty přinášejí nejen získávání nových informací, rozvoj samostatnosti žáků, ale také oživení výuky.

V minulých školních obdobích byly realizovány v rámci základní školy speciální tyto dlouhodobé celoroční projekty: Všude dobře, doma nejlépe, Máme rádi zvířata, Čtvero ročních dob atd.

G) Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Rodiče se mohou informovat o dění ve škole telefonicky, na třídních schůzkách, při předem sjednaných návštěvách a v rámci konzultačních hodin u výchovného poradce. S dotazy a podněty se mohou obracet i přímo na vedení školy. Školu mohou navštívit při dětských vystoupeních, besídkách, výtvarných výstavách a dalších akcích.

Třídní schůzky se konají pravidelně 3x ročně. Pro rodiče vycházejících žáků pořádá výchovný poradce mimořádnou schůzku zaměřenou na volbu povolání a přijímací řízení, pro zájemce i individuální konzultace při hledání vhodného učebního oboru.

Učitelka základní školy speciální je zvyklá prakticky denně podávat rodičům informace a řešit s nimi případné problémy.

Ve škole je ustavena Školská rada, ve které mají rodiče voleného zástupce. Je informována o chodu školy a podílí se na schvalování oficiálních dokumentů školy.

Jistým specifikem tohoto typu školy je obtížná spolupráce a nezájem určité části rodičů. Ti jsou pak opakovaně zváni do školy a v rámci možností motivováni k odpovědnějšímu přístupu ke vzdělávání vlastního dítěte a k pozitivnímu vztahu ke vzdělávacím i jiným institucím.

Ve výjimečných případech jsou problémy v rodinném prostředí řešeny ve spolupráci s příslušnými sociálními odbory.

Škola dlouhodobě spolupracuje s SPC Kolín, PPP Nymburk, Městským úřadem Nymburk - Odbor péče o dítě, Policie ČR, Městská knihovna.

H) Charakteristika žáků

Velkou většinu žáků tvoří děti z Nymburku a z přilehlých obcí okresu Nymburk. Školu také navštěvují děti žijící v Dětském domově v Nymburce, který je součástí zařízení.

Do školy přicházejí děti se sníženými rozumovými schopnostmi, které jim neumožňují vzdělávání na základní škole, ani na základní škole praktické.

Mezi žáky se projevuje velká diferenciací v jejich možnostech a schopnostech při osvojování si učiva i při získávání praktických návyků a dovedností.

I) Vřazování žáků

Žáci jsou přijímáni na žádost rodičů a na základě doporučení pedagogicko psychologické poradny a doporučení dětského lékaře. Ve všech případech jsou pro konkrétní žáky ve spolupráci s SPC vypracovávány individuální vzdělávací plány.

Existence základní školy praktické a základní školy speciální v rámci jednoho zařízení umožňuje jejich vzájemnou prostupnost, tzn. možnost případného přerazování žáků z jednoho typu školy do druhého, společnou výuku některých předmětů, případně i integraci žáků.

3) Charakteristika ŠVP

A) Zaměření školy

Škola je zaměřená na rozvíjení osobnosti žáků s mentálním postižením, na poskytování vědomostí, dovedností a návyků, které uplatní žáci v praktickém životě.

Zohledňujeme rozdílnost rozumových schopností žáků, ale i odlišnost prostředí, ze kterého k nám žáci přicházejí (z rodiny, z mateřské školy, ze speciální mateřské školy, při neúspěchu v základní škole praktické).

Škola neuvažuje o specifickém zaměření pouze na určitou skupinu žáků.

B) Základní cíle výchovně vzdělávacího procesu

Dodržovat „Úmluvu o právech dítěte“.

1. Podílet se na dosažení partnerských vztahů mezi učiteli a žáky, založených na vzájemné úctě, toleranci a odpovědnosti.
2. Vytvořit příjemné prostředí, na jehož tvorbě se budou podílet i žáci.
3. Informovat žáky přiměřeným způsobem o hospodaření školy a finančních možnostech /spotřeba elektrické energie, vody, ceny pomůcek/.
4. Utvářet a posilovat v dětech pozitivní přístup k lidem a světu, posilovat uvědomělou kázeň a vzájemnou ohleduplnost v duchu rčení: „Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého.“
5. Učit žáky ovládat agresivitu, učit je schopnosti vcítit se do problémů druhých a vzájemně si pomáhat. Umět oznámit šikanování a odsoudit je jako projev slabosti šikanujícího.
6. Dát žákům jasná pravidla chování /obsažena v „Desateru“ a v Řádu školy/.
7. Nenásilně pomáhat žákům utvářet si osobní žebříček hodnot.
8. Pokračovat ve výchově ke zdravému životnímu stylu nejen ve vyučování, ale i v kroužcích, v protidrogovém působení.
9. Přiměřenou formou varovat žáky i před dalšími nebezpečími, která je mohou v současné době potkat /této problematice věnujeme 6 vyučovacích hodin dle pokynu MŠMT/.
10. Věnovat pozornost romské problematice, výchova proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance.
11. Využít volný čas romských dětí a zapojit je do činnosti zájmových kroužků.
12. Využít zařazování relaxačních chvil do vyučování, přestávek k aktivnímu odpočinku.
13. Motivovat žáky k výukovým i výchovným úspěchům, k výběru vhodné profese.
14. Dbát o účelné využití volného času žáků, zaměstnat je v zájmových kroužcích s následnou motivací prezentace na veřejnosti.
15. Seznámit se s rodiči a rodinným prostředím žáků a maximálně s nimi spolupracovat.
16. Zapojit žáky do života školy a pravidelně informovat o dění v relacích školního rozhlasu i při různých posezeních a akcích.

C) Výchovné a vzdělávací strategie

(společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ní)

Kompetence k učení

Vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- uplatňovat při práci s žákem individuální přístup zohledňující jeho úroveň a míru znevýhodnění
- ovlivňovat vztah žáka k učení vytvářením příjemného a pozitivního školního prostředí
- využívat her, soutěží a motivujících činností k osvojování metod a vytváření vlastních strategií učení
- vést žáka k samostatnému vyhledávání informací, které vedou k jejich praktickému využití
- rozvíjet u žáka slovní zásobu
- vést žáka k ovládání základů čtení, psaní, počítání a využívat je ke svému vzdělávání
- používat učebnice, učební materiály a učební pomůcky
- průběžně se učit dodržovat návykové učení, snažit se o koncentraci na učení
- umožnit chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení
- postupně přivést žáka k zájmu o získávání nových poznatků
- naučit žáka používat termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- vést žáka k elementárním způsobům práce s počítačem
- připravit žáka pro uplatňování získaných zkušeností v praktických činnostech
- umožnit žákovi prezentaci výsledků vlastních aktivit
- seznamovat žáka na praktických příkladech s negativními důsledky nízké úrovně vzdělání (trh práce, problematika nezaměstnanosti)

Kompetence k řešení problémů

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů

- učit žáka překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem
- vést žáka k řešení známých a opakujících se situací na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- umožňovat vnímání problémových situací a řešit je s pomocí naučených stereotypů i nově získaných zkušeností
- vést žáka k dalšímu řešení problému, nenechat se odradit nezdarem (vytrvalost, snaha o vyřešení problému)
- naučit žáka obrátit se o pomoc v případě potřeby při řešení problémů
- podněcovat sebevědomí žáka (povzbuzování, pozitivní přístup a hodnocení)
- vytvářet dostatek prostoru pro možnost sebevyjádření, sebeprosazení
- vést žáky k rozpoznání nebezpečí, ohrožení (vlastní i jiná osoba)
- učit žáka k toleranci, vzájemnému respektu, přijímání odlišností (zdravotní stav, věk, národnosti)

Kompetence komunikativní

Vést žáky k otevřené, všestranné a smysluplné komunikaci

- naučit komunikovat žáka s druhými lidmi přiměřeně svým možnostem a schopnostem
- vést žáka k porozumění sdělení a reagovat na ně podle svých možností
- učit žáka vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem
- vést žáka k chápání jednoduchých, běžně užívaných textů, záznamů a obrazových materiálů
- podněcovat u žáka zvládnutí jednoduché formy písemné komunikace
- učit žáka vyjadřovat své názory a postoje, vhodnou formou obhajovat svůj názor
- naučit žáky využívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- vést žáka k využívání získaných komunikačních dovedností k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci
- vést žáky k vyjadřování celými větami
- poskytovat žákovi dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření myšlenky
- nabízet žákovi přiměřené množství studijních materiálů
- podněcovat komunikaci mezi spolužáky navzájem, mezi dospělou osobou a žákem
- vést žáka k respektování a uplatňování pravidel mezilidské komunikace
- nabízet žákovi možnosti alternativní komunikace

Kompetence sociální a personální

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých lidí

- vytvářet u žáka základní představu o vztazích mezi lidmi
- naučit žáka orientovat se v prostředí, ve kterém žije
- vést žáka k podílení se na jednoduchých sociálních aktivitách
- vytvořit u žáka základní návyky společenského chování a uplatňovat tyto návyky
- naučit žáky navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi
- naučit žáky rozpoznávat nevhodné a rizikové chování
- seznámit žáka s možnými důsledky nevhodného a rizikového chování
- vést žáka k uvědomování si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
- získávat a rozvíjet sebedůvěru žáka
- prokazovat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
- mít srozumitelně nastavena pravidla chování ve škole i mimo školu
- seznámit žáka s jeho právy a povinnostmi (jasné vymezení)
- využívat při práci se žákem praktických cvičení (hry) pro objasňování dané situace
- maximálně uplatňovat pozitivní hodnocení žáka (motivace a povzbuzení)
- vyzdvihovat kvality osobnosti u žáka
- vést žáka k toleranci, empatii, respektu ostatních osob (odlišnosti – zdravotní, sociální, národnostní)
- podporovat u žáka pomoc osobám potřebným (v rámci školní skupiny – pomoc mladším, nově vřazeným, se zdravotním handicapem)
- seznamovat žáka s mravními hodnotami
- vést žáka ke kulturním tradicím rodiny, národa
- naučit žáka orientovat se v základních osobních, rodinných a společenských vztazích

Kompetence občanská

Vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých

Vychovávat žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí

Vychovávat žáky jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- vést žáka k využívání osvojených návyků a dovedností k zapojení do společnosti
- získat povědomí o základních právech a povinnostech občanů
- naučit žáka dodržovat základní společenské normy a pravidla soužití
- vést žáka k ochraně svého zdraví
- vést žáka k dodržování naučených stereotypů chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- seznamovat žáka s chováním v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
- vést žáka k dodržování zásad a pravidel slušného chování (řád školy)
- naučit žáka přijmout v rámci jeho možností společenské normy
- seznamovat žáka s hodnotami a tradicemi naší země
- získat vědomosti o životě lidí mimo naší zemi (jazyk, tradice, život dětí)
- vést žáka k pochopení významu zdraví pro člověka (návykové látky, denní režim, stravovací návyky, pohybové aktivity, prevence)
- vést žáka k uvědomění si jedinečnosti každého člověka (národnosti, jazyk, vzhled)
- seznamování žáka s institucemi (návštěvy – chování, nácviky)
- vést žáka k zvládnutí základních situací (u lékaře, v obchodě, na poště, cestování, seznamování se)

Kompetence pracovní

Vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoc žákům při volbě povolání

- vést žáka k osvojování hygienických návyků, ke zvládnutí sebeobsluhy podle svých možností
- naučit žáka zvládat základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech
- naučit žáka pracovat podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plnit zadané jednoduché úkoly
- vést žáka k soustředění se na pracovní výkon a schopnosti vytrvat při jeho plnění
- učit žáka respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce
- naučit žáka přijímat posouzení výsledků své práce
- seznámit žáka se zásadami bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů
- diferencovat manuální činnosti žáka s přihlédnutím k handicapu, individuálních možností a schopností (zručnost, zkušenosti, motorika)
- podávat žákovi informace o možnostech učebních oborů, přehled o pracovním trhu
- vést žáka k sebehodnocení výsledků své práce, k reálnému pohledu na budoucí povolání (zdravotní stav, zájmy, schopnosti, zručnost, vytrvalost)
- umožnit žákovi návštěvu učiliště, pracoviště (exkurze), seznámení se s novým prostředím, přímý kontakt

D) Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

- individuální přístup k jednotlivým žákům
- úzká spolupráce s rodinou
- spolupráce s pediatry, odbornými lékaři
- návaznost na vyšetření v SPC, PPP
- spolupráce s orgány péče o dítě
- tvorba IVP
- muzikoterapie
- bazální stimulace
- snoezelen
- návštěva výstav a kulturních akcí

E) Začlenění průřezových témat

Člověk a zdraví - Výchova ke zdraví – 2. stupeň

PT: Mediální výchova (Vnímání mediálních sdělení)

Člověk a svět práce - Práce s technickými materiály – 2. stupeň

PT: Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost)

Jazyková komunikace

1. stupeň, 1. období – PT: Mediální výchova (Interpretace)

1. stupeň, 2. období – PT: Mediální výchova (Fungování a vliv médií ve společnosti)

2. stupeň – PT: Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj- Komunikace)

Mediální výchova (Fungování a vliv médií ve společnosti)

Člověk a jeho svět

1. stupeň (1. období) – PT: Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí)

Multikulturní výchova (Lidské vztahy)

(2. období) – PT: Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj- Mezilidské vztahy)

Člověk a společnost - 2. stupeň – PT: Výchova demokratického občana

Člověk a příroda - 2. stupeň – PT: Environmentální výchova

Umění a kultura - 2. stupeň – PT: Multikulturní výchova (Kulturní rozdíly, Etnický původ)

Výchova ke zdraví -2. stupeň – PT: Mediální výchova (Fungování a vliv médií ve společnosti)

Člověk a svět práce – Práce s technickými materiály

2. stupeň – PT: Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj – Rozvoj poznávání, seberegulace a sebeorganizace)

Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost)

4) Učební plán

A) Tabulace učebního plánu

oblast	předmět	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	3(1)	3(1)	3	3	4(1)	3	3	3	4(1)	3
	Psaní	1	2(1)	2	2	3(1)	3(1)	2	3(1)	3(1)	2(1)
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	1	2(1)	1	1
Matematika a její aplikace	Matematika	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Informační a komunikační technologie	Práce s počítačem	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Člověk a jeho svět		2	2	3	3	3	3	-	-	-	-
Člověk a společnost		-	-	-	-	-	-	2	2	2	2
Člověk a příroda		-	-	-	-	-	-	3	3	3	3
Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	3(1)	3(1)	2	2	1	1	1	1
	Výtvarná výchova	2(1)	1	1	1	1	1	1	2(1)	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Člověk a svět práce		3	3	3	4	4	5(1)	7(2)	5	6	9(3)
Celkem		20	20	22	23	25	25	27	28	29	30
Disponibilní časová dotace		2	2	1	1	2	2	2	3	2	4
Disponibilní časová dotace celkem		10						11			
Celková povinná časová dotace		135						114			

B) Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilní časová dotace – rozdělení

K posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oborů nad rámec závazného minima
K zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Disponibilní dotace pro 1. – 10. ročník: 21 hodin

Celková povinná dotace: 1. stupeň – 135 hodin

Celková povinná dotace: 2. stupeň – 114 hodin

1. ročník – 2 hodiny: Čtení, Výtvarná výchova
2. ročník – 2 hodiny: Čtení, Psaní
3. ročník – 1 hodina: Hudební výchova
4. ročník – 1 hodina: Hudební výchova
5. ročník – 2 hodiny: Čtení, Psaní
6. ročník – 2 hodiny: Psaní, Člověk a svět práce
7. ročník – 2 hodiny: Člověk a svět práce
8. ročník – 3 hodiny: Psaní, Řečová výchova, Výtvarná výchova
9. ročník – 2 hodiny: Čtení, Psaní
10. ročník – 4 hodiny: Psaní, 3 hodiny Člověk a svět práce

5) Učební osnovy

A) Jazyk a jazyková komunikace

Tato vzdělávací oblast má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a používání mluvené i písemné podoby jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, snaží se o pochopení a reprodukování. Rozvoj jazyka probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Charakteristika vzdělávací oblasti

Všechny dovednosti, které žáci postupně získávají v rámci Jazykové komunikace výrazně ovlivňují úspěšnost osvojování si poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Správné osvojení a využívání jazyka vede k rozvoji poznání, dorozumívání. Nedílnou součástí je osvojení si písemné formy jazyka.

Vzdělávací oblast je realizována ve vzdělávacích oborech:

Čtení

Psaní

Řečová výchova

Čtení

Žáci si osvojují písmena, slova a věty. Postupně dochází ke zlepšování techniky čtení, vnímání obsahu čteného textu. Je podporována čtení krátkého a srozumitelného textu s porozuměním.

Nezbytné je povzbuzování žáků – zájem o čtení (význam pro získávání informací, média). Spolupráce s rodinou, získání rodičů pro pravidelné čtení s dětmi (čtení dětem) má významný vliv na vybudování vztahu k četbě pro další vzdělávání a sebevzdělávání žáků.

Psaní

Obsah tvoří rozvíjení grafických dovedností, jemné motoriky a grafomotoriky. Současně je přímo ovlivňováno myšlení žáků. Dochází k získávání dovedností, které jsou nezbytné pro zvládnutí techniky psaní. Postupně se zlepšuje kvalita písma, rychlost psaní. Žáci se učí prakticky využívat dovednosti psaní při komunikaci.

Řečová výchova

Žáci se učí osvojovat a užívat mateřský jazyk v jeho mluvené podobě. Pozornost je věnována správnému a srozumitelnému vyjadřování. Jsou rozvíjeny komunikační dovednosti žáků – přiměřeně věku, možnostem a schopnostem jednotlivých žáků.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována na 1. stupni celkovou dotací 38 hodin, Čtení – 19 hodin, Psaní – 13 hodin, Řečová výchova – 12 hodin.

Na 2. stupni činí celková dotace 23 hodin, Čtení – 13 hodin, Psaní – 10 hodin, Řečová výchova – 5 hodin.

Uvedená vzdělávací oblast prolíná ostatními vyučovacími předměty – mezipředmětové vztahy.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- osvojování základů čtení, psaní a využívání ke svému vzdělávání
- využívání učebních materiálů a učebních pomůcek
- dodržování návykových stereotypů učení
- zvládání koncentrace
- používání termínů, znaků a symbolů v návaznosti na praktické činnosti
- využívání pochvaly jako motivace k dalšímu učení

2. Kompetence k řešení problému

- vyjádření vlastních návrhů a řešení, diskuse
- didaktické hry
- překonávání problémů přiměřeně svým možnostem
- skupinové práce

3. Kompetence komunikační

- hlasová, dechová a sluchová cvičení
- rozhovory

- vysvětlování
- vyjadřování svých vlastních pocitů, prožitků a nálad
- přijímání jednoduchých textů, záznamů a obrazových materiálů
- zvládání jednoduché písemné komunikace
- využívání běžných informačních a komunikačních prostředků

4. Kompetence sociální a personální

- skupinové hodnocení a sebehodnocení
- práce ve skupině
- zvládání jednoduchých sociálních aktivit
- navazování a udržování vztahů s vrstevníky
- zvládání respektu druhých
- rozvoj sebedůvěry, využití při vystupování v neznámém prostředí

5. Kompetence občanské

- zvládání základních společenských norem a pravidel soužití
- využívání osvojených návyků a dovedností k zapojení se do společnosti
- modelové situace

6. Kompetence pracovní

- metody vedoucí k zvládnutí čtení, psaní
- práce podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí
- respektování pravidel práce v týmu
- vytváření dovedností a jejich ověřování v praxi

Čtení - 1. stupeň – 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání Číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik Tvořit věty podle obrázků Orientovat se na straně i řádků Chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem	Hlasová a dechová cvičení Vyvozování hlásek a písmen Rytmizace říkadel Dělení a skládání slov Diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání Čtení slabik, slov, jednoduchých vět Čtení obrázků Tvoření jednoduchých vět Naslouchání – koncentrační cvičení Poslech pohádek, veršů a říkadel	Mediální výchova (Projekt – pohádka)

Čtení – 1. stupeň – 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen Rozlišit stejně znějící slova různého významu Umět reprodukovat krátký text podle ilustrace a návodných otázek Orientovat se ve větě Číst s porozuměním jednoduché věty Přednášet krátké říkanky a básničky	Čtení – analyticko-syntetické činnosti Alternativní způsoby čtení Homonyma Synonyma Naslouchání – koncentrační cvičení Poslech pohádek, veršů a říkadel Čtení obrázků, slabik, slov, jednoduchých vět, tvoření jednoduchých vět Reprodukce vlastních prožitků, zážitků a zkušeností Porozumění čtenému textu a jeho významu Individuální, skupinový, výrazový přednes	Mediální výchova (Fungování a vliv médií ve společnosti)

Čtení – 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Číst všechna tiskací i psací písmena	Práce s textem, prohlubování čtenářských dovedností Vyhledávání osvojených písmen (tiskací, psací)	Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj – Komunikace) Mediální výchova (Fungování a vliv médií ve společnosti)
Zvládat čtení krátkého jednoduchého textu	Tiché čtení s porozuměním Obrázkové knihy, noviny, časopisy	
Orientovat se ve čteném textu	Poslech a reprodukce – poslech příběhů, pohádek	
Zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text	Reprodukce přečteného, recitace, dramatizace Využití PC	
Přednášet říkanky a básničky	Základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň	
Získat pozitivní vztah k literatuře	Literární druhy – literatura pro děti a mládež Základní literární pojmy – pohádka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec	
Orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků	Sociální čtení Návody s obrázky k použití výrobků a k činností	

Psaní – 1. stupeň – 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Dodržovat správné držení psacího náčiní	Rozvíjení psychomotorických schopností Rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky, pohybové koordinace Uvolňovací cvičení Směrová orientace Orientace na řádku Orientace na stránce Základní hygienické návyky při psaní	
Vyvodit písmena podle obrázků	Vyvozování písmen podle obrázků Alternativní nácvik psaní	
Odlišovat délku samohlásek	Rozvoj fonemického sluchu Délka samohlásek	
Psát velká hůlková písmena	Psaní hůlkového velkého písma	
Psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	Psací písmo Slabiky Slova Psaní a spojování písmen do slabik	
Zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním	Základní hygienické návyky při psaní	
Napsat hůlkovým písmem své jméno	Psaní vlastního jména hůlkovým písmem	

Psaní – 1. stupeň – 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Psát písmena, která umí číst	Rozeznávání hlásek a písmen	
Opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova	Psaní písmen, zvládnutých písmen Opis a přepis Psaní krátkých slovních spojení Psaní jednoduchých slov	
Ovládat psaní hůlkového písma	Psaní zvládnutého hůlkového písma	
Psát písmena a slabiky podle diktátu	Psaní psacího písma, slabik a slov podle nápovědy (diktátu)	
Opsat číslice	Psaní číslic	

Psaní – 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Dbát na čitelný písemný projev	Úprava psaného textu	
Psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu	Podpora čitelného písemného projevu Psaní slabik a jednoduchých slov Diktát slov Diktát krátkých vět	
Opsat slova a jednoduché věty	Opis slov a jednoduchých slov Opis a přepis slov – převedení tištěných písmen do psané podoby Přepisování slov, vět a jednoduchých textů Psaní na PC	
Napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy	Opis a přepis jednoduchého sdělení a podpory dle předlohy	
Přepsat krátký jednoduchý text	Přepisování slov, vět a jednoduchých textů Přepis krátkého jednoduchého textu	
Podepsat se psacím písmem	Psaní psacích písmen	

Napsat nebo opsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis podle vzoru Psaní číslic i podle nápovědy	Podpis psacím písmem Psaní adresy a krátké korespondence Psaní pomocí PC Psaní číslic	
--	--	--

Řečová výchova – 1. stupeň – 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Reprodukovat jednoduché říkanky a básničky	Reprodukce jednoduché říkanky Reprodukce básničky Výslovnost Intonace Rytmizace	
Odpovídat na otázky slovem, větou	Odpovědi na jednoduché otázky slovem, větou Edukace a reedukace řeči	
Dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů	Rozvíjení fonemického sluchu Soustředěný poslech pohádek, krátkých příběhů	
Popsat jednoduché obrázky	Poslech předčítaného textů – soustředění Popis jednoduchých obrázků	
Reprodukovat krátký text podle otázek	Dechová, hlasová a artikulační cvičení Reprodukce krátkého textu podle otázek	

Řečová výchova – 1. stupeň – 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy Vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek Vyprávět jednoduchý příběh podle obrázků Popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek Domluvit se v běžných situacích Zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování Dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká Dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost Používat věty se správnými gramatickými strukturami Dbát na kulturu mluveného projevu Komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace	Reprodukce a dramatizace jednoduchých pohádek a příběhů podle osnovy Vyprávění zhlédnutého filmového nebo divadelního příběhu podle návodných otázek Popis obrázků Vyprávění jednoduchého příběhu Rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích Popis osob, předmětů podle skutečnosti Popis za podpory doprovodných otázek Alternativní a augmentativní způsoby komunikace Modelové situace v běžném životě Zvládání slovních forem společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování Dramatizace příběhů ze života dětí (kniha, divadlo) Rozšiřování slovní zásoby Základy techniky mluveného projevu – správné dýchání Správné dýchání, výslovnost Srozumitelnost mluveného projevu Základní komunikační pravidla Kompenzační cvičení Kultura mluvního projevu Edukace a reedukace řeči Rozvíjení fonemického sluchu Základní pravidla komunikace Tvorba otázek a odpovědí	

Popsat děje, jevy a osoby na obrázcích Vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity Převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení	Mimojazykové prostředky řeči: mimika, gesta Popis dějů, jevů a osob na obrázcích Vyprávění vlastních zážitků Popis vlastních pocitů Převyprávění vyslechnutého, přiměřeně náročného příběhu, divadelního nebo filmového představení Alternativní způsoby komunikace Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta	
---	---	--

Řečová výchova – 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Snažit se o správné dýchání, správně využívat a používat výdechový proud	Automasáž mluvidel Grafomotorická cvičení Dechová a fonační cvičení Nácvik správného dýchání Říkadla a deklamace Oromotorika, cviky rtů a jazyka, cvičení mluvidel	
Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	Napodobování hlasů a zvuků, akustická diferenciacce Sluchová a intonační cvičení Cvičení na rozvoj fonematického sluchu	
Vyjádřit svůj souhlas či nesouhlas verbálně i gesty Znát své jméno a reagovat na oslovení jménem	Rozvoj slovní zásoby pomocí reálných předmětů, obrázků a fotografií Fonetická cvičení Nácvik hlásek a slov Jednoduché spontánní tematické rozhovory Hádanky Vyprávění	

Znát jména nejbližších osob a spolužáků Umět pozdravit a poděkovat verbálně nebo gesty Umět sdělit své přání a potřeby Využívat komunikační počítačové hry	Jednoduchý popis Básně Souvislý text Příběhy Písničky Rozpočítadla Přání Blahopřání Pozdravy Grafomotorická cvičení Relaxační cvičení Pohybové a námětové hry, dramatizace Zraková diferenciac Psychomotorická cvičení Koncentrační cvičení Kompenzační cvičení Cvičení pro rozvoj smyslového vnímání Neverbální komunikace-mimika, gesta,.. Počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace Kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku	
--	--	--

Matematika a její aplikace

Matematika provází žáky po celou dobu základního vzdělání, učí je dovednostem nutným pro praktické využití v běžném životě.

Charakteristika vzdělávací oblasti

Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky, kalkulátor. Během vzdělávacího procesu dochází k posilování schopnosti logického myšlení a prostorové představivosti. Součástí této vzdělávací oblasti je získávání vědomostí a dovedností v oboru geometrie.

Tematické okruhy vzdělávací oblasti:

Řazení a třídění předmětů

Čísla a početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

Základy geometrie

Řazení a třídění předmětů

Žáci se učí tvořit skupiny podle velikosti, řadit předměty podle určitých vlastností a společných jevů. Je rozvíjena prostorová a směrová orientace, logické myšlení a paměť. Žáci se učí chápat a osvojovat si kvantitativní vztahy.

Čísla a početní operace

Žáci se postupně seznamují s reálnými čísly, osvojují si rozklad čísel, vytváří si konkrétní představu o číslech, osvojují si postupy základních matematických operací (sčítání, odčítání, násobení). Získané dovednosti jsou procvičovány a upevňovány při praktických činnostech s mincemi a bankovkami.

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žáci se učí zvládat třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Věnují se základům měření, seznamují se s časovými souvislostmi, určují čas. Učí se základní jednotky délky, hmotnosti, obsahu.

Základy geometrie

Žáci se učí rozeznávat a pojmenovat základní geometrické útvary, poznávají geometrická tělesa (známá z okolí). Učí se zacházet geometrickými pomůckami.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Matematika její aplikace je realizován na 1. stupni celkovou dotací 12 hodin – na 2. stupni činí dotace 12 hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- osvojování základů počítání
- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- využívání učebních materiálů a pomůcek
- používání termínů, znaků a symbolů v konkrétních praktických situacích

2. Kompetence k řešení problému

- modelové situace
- kladení otázek za účelem získání odpovědi, vysvětlení, objasnění
- skupinové práce
- didaktické hry
- řešení známých, opakujících se situací na základě nápodoby a vlastních zkušeností

3. Kompetence komunikativní

- vedení ke stručnému, přesnému vyjádření
- vysvětlování matematických postupů
- pochopení sdělení, reakce podle svých možností
- skupinové práce

4. Kompetence sociální a personální

- využívání úloh vyjadřujících situace běžného každodenního života
- zapojení se do jednoduchých sociálních aktivit
- didaktické hry

5. Kompetence občanské

- využívání osvojených návyků a dovedností
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti při řešení úloh
- sebekontrola

6. Kompetence pracovní

- vytváření dovedností a jejich využití v praxi
- zadávání úloh vedoucích k rozvoji odpovědnosti a vytrvalosti
- soustředění se na pracovní výkon
- osvojování pravidel práce v týmu
- přijímání posouzení výsledků své práce

Matematika a její aplikace – 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Řazení a třídění předmětů Orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký – úzký Orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře – dole Řadit předměty zleva doprava Třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu Číslo a početní operace Číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10 Orientovat se v číselné řadě 1 – 10 Sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5 Znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat Umět rozklad čísel v oboru do 5, do 10 Psát číslice 1 – 5 i podle diktátu	Porovnávání prvků, tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií (stejně – více – méně, hodně – málo, drobný – levný, všichni – nikdo) Určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy Manipulace s předměty Řazení předmětů podle dané vlastnosti (malý – velký, krátký – dlouhý) Používání mincí Orientace na ploše Orientace na ploše Manipulace s předměty – podle velikosti, barev, tvaru, obsahu Obor přirozených čísel do 5, do 10 Zápis čísla Rozklad čísla v oboru do 5, do 10 Porovnávání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak Sčítání, odčítání Jednoduché slovní úlohy z praktického života Zápis početních příkladů: +, -, = Jednoduchý rozklad v oboru 0 – 5, 0 – 10 Diktát čísel a jednoduchých příkladů	

Závislosti, vztahy a práce s daty Používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu Modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek Doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10 Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi Základy geometrie Poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) Rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech Porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší	Úlohy na orientaci v prostoru a čase Jednotky času – práce s hodinami (určování času na hodiny) Jednoduché tabulky (číselná osa) Praktické činnosti s penězi – mince (hra: Na obchod) Základní geometrické tvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) Praktické činnosti s rovinnými útvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) Používání pravítka, měření pomocí různých délkových měřidel Porovnávání délky předmětů	
--	--	--

Matematika a její aplikace – 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Řazení a třídění předmětů Orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší Rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed Orientovat se na ploše Porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků Třidit předměty podle pořadí ve skupinách Přiřazovat předměty podle číselné řady Číslo a početní operace Číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose (numerace do 100) Umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku Sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku Psát čísla do 100 Zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	Orientace v porovnávání a tvoření skupin prvků Konkrétní pojmy. Stejně – více – méně, hodně- málo, drahý – levný, všichni – nikdo Předměty podle dané vlastnosti (malý – velký, krátký – dlouhý) Orientace – vlevo, vpravo, uprostřed Orientace na ploše dle pokynů Manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti (malý – velký, krátký – dlouhý) Pojmové řady (první – poslední, uprostřed, na začátku – na konci) Číselné řady (vzestupná – sestupná) Obor přirozených čísel do 20 (do 100) Práce na číselné ose Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa, početní operace s nulou Porovnávání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak Sčítání, odčítání v oboru do 20 s přechodem přes desítku Psaní čísl v oboru do 100 Diktát čísel a jednoduchých příkladů Početní příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	

Zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu Řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 Umět použít kalkulaátor Závislosti, vztahy a práce s daty Používat výrazy vpravo – vlevo Rozlišovat pojmy rok, měsíc, den Určit čas s přesností na celé hodiny Znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram Doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20 Uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi Základy geometrie Kreslit křivé a přímé čáry Poznat rozdíl mezi čarou a přímkou Používat pravítko při rýsování přímek Změřit délku předmětu Prohlubovat znalosti o základních geometrických tvarech	Zápis čísla v oboru do 20 podle diktátu Jednoduché slovní úlohy z praktického života (sčítání, odčítání v oboru do 20) Seznámení s kalkulaátorem Praktická manipulace s kapesním kalkulaátorem Úlohy na orientaci v prostoru (pravolevá orientace) Úlohy na orientaci v čase – pojmy: rok, měsíc, den Úlohy na orientaci v čase (jednotky času – práce s hodinami) Jednotky hmotnosti, jednotky délky – vážení, měření Jednoduché tabulky v oboru do 20 Peníze (bankovky, mince) Křivé a přímé čáry Přímky Používání pravítka, měření pomocí různých délkových měřidel Porovnávání délky předmětů Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)	
---	--	--

Matematika a její aplikace – 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Číslo a početní operace Psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100 Orientovat se na číselné ose Sčítat a odčítat písemně dvojčífná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru Používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky Umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy Pracovat s kalkulátorem Závislosti, vztahy a práce s daty Znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu Zvládá početní úkony s penězi Orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny Doplňovat údaje v jednoduché tabulce Základy geometrie Umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami	Celá čísla – obor přirozených čísel v oboru do 100, numerace do 1000 po 100, číselná řada Číselná osa Písemné sčítání, odčítání v oboru do 100 Násobení čísel 2, 5, 10 Jednoduché slovní úlohy a praktické početní příklady Porovnávání čísel do 1000 (např. na bankovkách) Práce s kalkulátorem Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu – praktické využití Manipulace s penězi Jednotky času – pojmy čtvrt, půl, třičtvrtě, celá hodina Seznámení s digitálním zápisem času Práce s tabulkami Praktické využití rýsovacích potřeb a pomůcek	

Používat základní geometrické pojmy Znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary Rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit Měřit a porovnávat délku úsečky Poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa	Základní geometrické pojmy: přímka, úsečka, bod, polopřímka, kružnice Rovinné útvary: kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník Poznat rozdíl mezi přímkou, úsečkou, praktické grafické znázornění a označení Měření a porovnávání délky úsečky Prostorové útvary – krychle, koule, válec	
---	---	--

B) Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato vzdělávací oblast seznamuje žáky se základy práce s osobním počítačem a vybraným základním programovým vybavením (textový editor, speciální výukové a vzdělávací programy). Dle možností žáků je možné zařadit práci na webovém prohlížeči a práci s poštou. Žáci si postupně osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané dovednosti mohou využít v běžném praktickém životě.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie je realizována v předmětu Práce s počítačem v celkové dotaci na 1. stupni (v . období) 2 hodiny, na 2. stupni činí dotace 4 hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- vyhledávání informací
- osvojení si základních postupů
- dodržování návykových stereotypů učení
- ovládání elementárních způsobů práce s počítačem
- uplatňování získaných dovedností v praxi

2. Kompetence k řešení problému

- samostatné řešení problémů
- řešení známých, opakujících se situací
- vnímání problémových situací, řešení s pomocí naučených stereotypů a získaných zkušeností
- vyhledávání pomoci

3. Kompetence komunikační

- komunikace s lidmi přiměřeně svým možnostem
- osvojení si jednoduché formy písemné komunikace
- využívání informačních a komunikačních prostředků
- uplatňování komunikačních dovedností pro společenskou integraci

4. Kompetence sociální a personální

- zvládání jednoduchých sociálních aktivit
- navazování a udržování vztahů s vrstevníky
- seznamování se s nevhodným a rizikovým chováním a jeho důsledky

5. Kompetence občanské

- osvojování návyků a dovedností při zapojování do společnosti
- modelové situace
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti
- sebekontrola

6. Kompetence pracovní

- získávání základních pracovních dovedností, operací a postupů při jednoduchých činnostech
- využívání naučeného pracovního postupu
- plnění úkolů dle instrukcí
- soustředění se na pracovní výkon, dokončení činnosti
- osvojování si techniky psaní
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví

Práce s počítačem – 1. stupeň – 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší	Monitor, klávesnice, myš Základy obsluhy počítače – zapnutí, vypnutí, práce s myší	
Pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynů	Software počítače (textový editor, herní a zábavné výukové programy)	
Zvládat psaní známých písmen na klávesnici	Praktické činnosti s klávesnicí – základní manipulace	
Dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky	

Práce s počítačem – 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, dle možnosti pracovat se základními symboly alternativní komunikace	Základní funkce textového a grafického editoru Přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha tiskárny Symboly alternativní komunikace na počítači Výukové a herní programy	
Zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy Vyhledávat informace na internetu podle pokynů Dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	Možnosti vyhledávání informací pomocí internetu Poučení o bezpečné manipulaci s počítačem a přídavnými zařízeními Poučení o bezpečném zacházení s internetovým prohlížečem	
Zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy sms	Základní způsoby elektronické komunikace, mobilní telefon, e-mail	

C) Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je důležitou složkou počátečního vzdělávání. Je rozvíjeno vnímání, žáci získávají základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, o živé i neživé přírodě.

Žáci se učí správně pojmenovat předměty, jevy a situace – pozorováním a vlastními praktickými zkušenostmi.

Nové získané znalosti a dovednosti se učí využívat v praktickém životě. Získané poznatky jsou postupně žáky osvojovány a rozšiřovány.

Smyslem vzdělávací oblasti je získat takové dovednosti, které umožňují žákům orientovat se co možná nejsamostatněji v okolním prostředí a zvládat řešení různým životních situací.

Tématické okruhy vzdělávací oblasti:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Místo, kde žijeme

Žáci poznávají své nejbližší okolí, učí se v něm orientovat a cítit se bezpečně. Postupně se seznamují s nejbližšími místy v okolí bydliště a školy.

Dochází i objevování důležitých míst v obci, regionu, zemi.

Lidé kolem nás

Pomocí praktických činností se žáci učí základním způsobům společenského chování a jednání. Učí se vzájemně spolupracovat se spolužáky, reagovat na různé situace (setkání s cizími lidmi, krizové situace).

Lidé a čas

Žáci postupně zvládají orientaci v čase, učí se čas určovat. Rozlišují minulý a budoucí děj. Významné je praktické poznávání způsobu života v nejbližším okolí, poznávání významných historických památek v místě bydliště a v nejbližším okolí.

Rozmanitost přírody

Žáci se seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku. Pomocí praktických činností pozorují jednotlivé změny, k jakým změnám v přírodě dochází během ročních období. Důležité je utváření vztahu k přírodě, ochrana přírody.

Člověk a jeho zdraví

Žáci se seznamují se svým tělem, poznávají sami sebe. Učí se dodržovat správné hygienické návyky, zvládat sebeobslužné činnosti podle svých individuálních možností. Získávají informace o prospěšnosti, poškozování zdraví. Získávají vztah ke svému tělu, učí se o sebe pečovat.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je realizována na 1. stupni celkovou dotací 16 hodin.

Výchovně vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- používání termínů, znaků a symbolů
- využívání učebních materiálů
- získávání informací
- uplatňování vědomostí v praktických situacích

2. Kompetence k řešení problémů

- řešení problémových situací
- překonávání nezdaru
- podpora sebevědomí
- modelové situace

3. Kompetence komunikativní

- rozvíjení komunikace přiměřeně ke svým schopnostem
- využívání běžných informačních a komunikačních prostředků
- podpora společenské integrace
- rozhovory
- procvičování reakcí na otázky
- vedení k přesnému, jasnému vyjadřování

4. Kompetence sociální a personální

- zvládání situací běžného každodenního života
- spolupráce při řešení problémových zadání
- didaktické hry
- orientace v prostředí, kde žijeme
- navazování vztahů s vrstevníky
- uvědomování si nebezpečí psychického, fyzického zneužívání
- rozvoj sebedůvěry
- chování a orientace v neznámém prostředí

5. Kompetence občanské

- využívání osvojených návyků a dovedností při zapojování do společnosti
- upevňování společenských vztahů
- uplatňování základních práv a povinností
- ochrana vlastního zdraví
- rozvíjení zdravého životního stylu

6. Kompetence pracovní

- osvojování hygienických návyků, sebeobsluhy podle vlastních možností
- rozvíjení vytrvalosti a přesnosti
- dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a ochrany životního prostředí

Člověk a jeho svět – 1. stupeň – 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Místo, kde žijeme Znát název své obce Zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí Poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída, škola) Ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy Lidé kolem nás Znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy Znát jména spolužáků a svých učitelů Mít osvojené zásady společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat Poznávat a vyjmenovat různé lidské činnosti Vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi Lidé a čas Zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer)	Domov a jeho okolí, orientace a okolí bydliště, adresa bydliště Okolní krajina (místní oblast, region) Charakteristické znaky krajiny v ročních obdobích Škola, prostředí školy, život ve škole a jejím okolí, cesta do školy Bezpečnost Základy dopravní výchovy Rodina a společnost, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování Jména spolužáků v třídním kolektivu a jména učitelů Základní pravidla společenského chování Pracovní činnosti Režim dne Osobní bezpečí, chování v krizových situacích, nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence Orientace v čase, určování času	Environmentální výchova Multikulturní výchova

Znát rozvržení svých denních činností Znát dny v týdnu Rozlišit roční období podle charakteristických znaků Rozmanitost přírody Popsat viditelné poměry v přírodě v jednotlivých obdobích Poznat nejběžnější druhy domácích zvířat Pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny Popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřka, vítr) Znát základní zásady pobytu v přírodě Člověk a zdraví Dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu Pojmenovat hlavní části lidského těla Dokázat upozornit na své zdravotní potíže Vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání	Rozvržení denních činností Den, týden Kalendář Měsíce, rok Příroda v ročních obdobích Péče o zvířata a ptáky Ochrana přírody Ovoce, zelenina Znaky ročních období Chování v přírodě Osobní hygiena Sebeobslužné činnosti Nebezpečí vzniku onemocnění Lidské tělo Části lidského těla Sdělení obtíží Péče o zdraví Osobní hygiena Osobní bezpečí Základy bezpečného chování Bezpečné chování v silničním provozu prevence	
---	--	--

Člověk a jeho svět – 1. stupeň – 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Místo, kde žijeme Popsat cestu do školy podle otázek Znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště Sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest Dodržovat zásady bezpečnosti při hrách Lidé kolem nás Dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády Projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků Pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti Rozpoznat ve svém okolí nevhodné chování a jednání vrstevníků a dospělých Vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby Reagovat na pokyny dospělých při	Domov a jeho okolí, orientace v okolí bydliště, adresa bydliště Kulturní a historické zajímavosti v nejbližším okolí Obec (město), význačná místa a instituce v obci a jejím okolí Regionální zvláštnosti Okolní krajina (místní oblast, region) Základy dopravní výchovy Rodina a společnost, role členů rodiny, příbuzenské vztahy, mezilidské vztahy, základní pravidla společenského chování Respektování individuality Vztah k odlišnostem osobnosti Pracovní činnosti Osobní bezpečí, chování v krizových situacích Nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence Protiprávní jednání a jeho postih (krádež, šikana, zneužívání, týrání) Situace hromadného ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla Situace hromadného ohrožení	Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy)

mimořádných událostech Lidé a čas Poznat, kolik je hodin (celé hodiny) Rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra) Znát roční období a měsíce Porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků Seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji Rozmanitost přírody Poznat rozdíly mezi stromy a keři Poznat nejběžnější volně žijící zvířata Rozlišit listnaté a jehličnaté stromy Vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí Znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí	Důležitá telefonní čísla Orientace v čase Určování času Současnost a minulost v našem životě Roční období Den, týden, měsíce, rok Kalendář Naše země v dávných dobách způsob života v pravěku Současnost a minulost v našem životě (rozdíly ve způsobu života) Významné historické objekty v regionu a ČR, regionální pověsti Tradiční lidové svátky Stromy a keře Ovocné, okrasné Listnaté, jehličnaté Sezónní práce na zahradě a na poli Zvířata na poli a v lese Chování živočichů Les (listnatý a jehličnatý a smíšený) Ochrana přírody Chování v přírodě Péče o zvířata a ptáky Péče o životní prostředí	
--	---	--

Člověk a zdraví Uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy Dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže Vědět, na koho se obrátit o pomoc Zvládnout ošetření drobného poranění Uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce Reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Péče o zdraví Zdravá výživa Denní režim Zdravá strava a pitný režim Osobní hygiena Prevence Nemoc Sdělení potíží Chování v době nemoci Vyhledání účinné pomoci Základní telefonní čísla Ošetření drobných poranění První pomoc při úrazech Osobní bezpečí Bezpečné chování v silničním provozu Chování při mimořádných událostech Prevence Chování při mimořádných událostech Ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním Preventivní chování – zneužívání nebezpečných látek	
---	--	--

D) Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Příprava žáků na občanský život je nezbytnou součástí vzdělávání. Je postupně utvářena osobnosti žáků po stránce mravní, jsou formovány jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života. Dochází k orientaci v mezilidských vztazích.

Jsou formovány sociální dovednosti a postoje. Žáci jsou vychováni k toleranci, respektování lidských práv, k úctě a ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot. Současně je ovlivňována osobnost žáků – oblast citová, volní, kognitivní. Cílem je co možná nejúspěšnější začlenění žáků do společenského života.

Tematické okruhy vzdělávací oblasti:

Historie našeho národa

Člověk ve společnosti

Poznatky o společnosti

Péče o občana

Historie našeho národa

Žáci získají základní poznatky o vývoji lidstva, vlastního národa, seznámí se s významnými osobnostmi, historickými událostmi, které měly vliv na minulost i současnost.

Člověk ve společnosti

Seznámení s životem v rodině (postavení jednotlivých členů), se základními pravidly společenského chování – úcta k životu, člověku. Praktická cvičení jsou nezbytnou součástí této oblasti. Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin. Úcta k národním památkám.

Poznatky o společnosti

Žáci získají základní vědomosti o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů (rizika a důsledky protiprávního jednání). Seznámení se symboly našeho státu, hlavní představitelé našeho státu. Práva občanů ČR v rámci Evropské unie.

Péče o občana

Význam vzdělání pro člověka (profese, uplatnění v životě). Využití volného času (sociálně patologické jevy). Sociální péče o občany. Ochrana osob za mimořádných událostí.

Časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je realizována na 2. stupni celkovou dotací 8 hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- získávání informací
- osvojení základních pojmů
- uplatňování získaných informací v běžném životě
- projekty

2. Kompetence k řešení problému

- porovnávání života člověka v různých vývojových etapách
- řešení známých situací
- vlastní zkušenosti
- navrhování možných řešení ve skupině

3. Kompetence komunikační

- porozumění sdělení, přiměřené reakce
- diskuse
- vyjádření názoru, obhajoba
- rozvíjení názoru, obhajoba
- rozvíjení komunikačních dovedností

4. Kompetence sociální a personální

- rozvíjení mezilidských vztahů
- poznávání prostředí lidí a podmínek života v různých historických obdobích
- vytváření představ o nevhodném a rizikovém chování
- sebehodnocení

5. Kompetence občanské

- modelové situace
- skupinové aktivity
- osvojování návyků a dovedností k zapojení do společnosti
- upevňování pravidel soužití

6. Kompetence pracovní

- respektování pravidel týmové spolupráce
- uplatňování získaných vědomostí a dovedností v praxi
- přijímání hodnocení, pochvala, kritika

Člověk a společnost – 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí Mít základní poznatky z období počátku českého státu Vědět o význačných osobnostech našich dějin Mít představu o významných historických událostech v naší zemi Mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků Respektovat pravidla společenského soužití Uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování Znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplným ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům Vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	Pravěk, život v pravěku, první státní útvary na našem území Vznik československého státu, první prezident T.G.Masaryk vznik české republiky, vstup ČR do EU Významné osobnosti našich dějin Světové války, jejich důsledky, vznik samostatné ČR Rodina, škola, funkce a struktura rodiny Odpovědnost rodičů za výchovu dětí Práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole Mezilidské vztahy ve společnosti Základní pravidla společenského chování Mezilidská komunikace Úcta k člověku Rovnoprávné postavení žen a mužů Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin Společenská komunikace Konverzace (modelové situace) Mezilidské vztahy ve společnosti Úcta k člověku Empatické chování a jednání Asertivní komunikace Odpovědnost rodičů z výchovu dětí Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin Úcta k lidské práci	Výchova demokratického občana

Tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti Znát svou rodnou vlast Znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele Být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů Uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání Být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU Dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	Úcta k národním památkám Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin Obec, region, kraj, zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu Přírodní zajímavá místa Kulturní památky Národní zvyky a obyčeje, regionální pověsti Naše vlast, významné události a osobnosti, které proslavili naši vlast, státní svátky Prezident republiky Státní orgány a instituce Státní občanství Státní symboly Člověk a právo, práva a povinnosti občana Lidská práva, základní lidská práva Práva dítěte a jejich ochrana Rodinné právo Týrané dítě Zneužívané dítě Šikana Diskriminace Policie, soudy Právní dokumenty občana Druhy a postihy protiprávního jednání Trestná činnost mládeže Evropská integrace Postavení ČR v rámci EU Vzdělávání v ČR Právo na vzdělání Příprava na profesní uplatnění Pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace,	
--	--	--

Rozeznat nebezpečí sociálně patologickými jevy Vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany Využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací Mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí Znát hodnotu peněz, umět hospodařit s finančními prostředky	Odměna za práci Nezaměstnanost Pracovní úřady Finanční podpora v nezaměstnanosti Člověk a volný čas Kultura, sport, volnočasové aktivity Nevhodné využívání volného času Ohrožení sociálně patologickými jevy Nebezpečí drog Zdravotní a sociální péče Systém zdravotní péče Zdravotní a sociální pojištění Sociální zabezpečení Orgány a instituce zdravotní a sociální péče Pomáhající organizace Ověřování teoretických znalostí v praktickém životě (ochrana člověk za mimořádných událostí) Peníze a jejich funkce Hospodaření s penězi	
---	--	--

E) Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Umožňuje žákům seznámit se s přírodou. Žáci získávají základní poznatky zákonitostech přírody, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivem činností člověka na životní prostředí a se závislostí člověka na přírodě. Pozornost je věnována také ochraně přírody.

Žáci se učí chápat přírodní procesy, jejich vzájemné souvislosti a vztahy. Poznávají přírodní podmínky ve svém nejbližším okolí, na území ČR, v Evropě. Jsou využívány osobní poznatky a zkušenosti žáků.

Vzdělávací obor zahrnuje:

Základní poznatky z fyziky

Základní poznatky z chemie

Základní poznatky z přírodopisu

Základní poznatky ze zeměpisu

Základní poznatky z fyziky

Obsah učiva tvoří – tělesa, pohyby těles, druhy energie, skupenství, zdroje zvuku, elektrický proud, zdroje světla, bezpečnost při práci s elektrickými přístroji, Země.

Základní poznatky z chemie

Základní vlastnosti látek, druhy vody, kyslík, znečišťování vody a vzduchu, chemické výrobky používané v domácnosti. Léčivé a návykové látky.

Základní poznatky z přírodopisu

Roční doby, péče o rostliny a zvířata, jedné a jedovaté houby, hospodářské rostliny – význam a využití, rostliny a živočichové, lidské tělo, ochrana přírody

Základní poznatky ze zeměpisu

Mapa, orientace na mapě, Česká republika, doprava v ČR, přírodní a kulturní zajímavosti regionu (kde žijeme), ochrana člověka při ohrožení zdraví a života.

Časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je realizována na 2. stupni celkovou dotací 12 hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- získávání, vyhledávání informací
- projekty
- osvojení si základních pojmů
- praktické situace

2. Kompetence k řešení problémů

- poznávání skutečnosti
- hledání souvislostí
- skupinové práce
- vyhledávání pomoci při řešení problémů

3. Kompetence komunikační

- rozhovory
- vedení k jasnému vyjadřování myšlenek
- vyjadřování názorů a postojů
- obhajoba svého názoru

4. Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupině při řešení úkolů
- skupinové hodnocení
- sebehodnocení

5. Kompetence občanské

- rozvíjení sebedůvěry
- modelové situace
- chování v krizových situacích

6. Kompetence pracovní

- prohlubování pracovního výkonu
- rozvoj vytrvalosti
- uvědomování si vlastní odpovědnosti
- dodržování zásad ochrany životního prostředí

Člověk a příroda – 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu Rozeznat zdroje tepla	Pohyby těles, pohyb a klid těles Jednoduché stroje a jejich využití v praxi Druhy energie Elektrická energie Jaderná elektrárna Ochrana lidí před radioaktivním zářením Základní fyzikální vlastnosti látek Přeměny skupenství Tání a tuhnutí Teplota varu kapaliny Zdroje zvuku Ozvěna Hudební nástroje	Environmentální výchova
Rozpoznat jednotlivá skupenství		
Rozeznat zdroje zvuku		
Vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka Být informován o zdrojích elektrického proudu Rozpoznat zdroje světla	Škodlivost nadměrného hluku Elektrické spotřebiče Dodržování pravidel s elektrickými přístroji Zdroje světla Využití zrcadel Praktické využití optických přístrojů Dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji Pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce Měsíční fáze Vlastnosti látek, hustota, rozpustnost Nebezpečné látky a přípravky, značení a užívání běžných chemikálií Vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění	
Znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji Být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období Rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustná, nerozpustná		

Rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní Vědět o kyslíku jako o složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin Vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí továrny, auta Poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat Získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období Vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku Poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	pevné látky Voda Voda v přírodě Pitná a užitková voda Odpadní vody Čistota vody Vzduch Kyslík jako jedna ze složek vzduchu Čistota ovzduší Smog Paliva, ropa, uhlí, zemní plyn Příklady využití Mimořádné události Úniky nebezpečných látek Havárie chemických provozů Ekologické katastrofy Označování a symboly nebezpečných látek Stavební pojiva, cement, vápno, sádra Užití v praxi Bezpečnost při práci Plasty – použití, likvidace Hořlaviny – zásady zacházení První pomoc, při popálení nebo poleptání Léčiva a návykové látky Roční doby a příroda Péče o rostliny a zvířata v rozmezí kalendářního roku Houby s plodnicemi, jedlé, jedovaté Zásady sběru Konzumace První pomoc při otravě houbami	
---	--	--

Vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování Znát vybrané zástupce rostlin a živočichů Znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub Znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích Vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují Dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody Vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince Orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny Najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět co jsou státní hranice	Využití hospodářsky významných rostlin Praktické poznávání přírody Stavba, tvar, funkce rostlin Význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin Význam zástupce vybraných skupin živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země) Praktické poznávání přírody Význam lesa Rozšíření, význam a ochrana živočichů Významné druhy Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla Ochrana přírody a životního prostředí Pravidla bezpečného chování v přírody Ochrana přírody a životního prostředí Chráněná území Kriticky ohrožené druhy Chráněné rostliny Léčivé rostliny Plody jedovatých rostlin Mapa, orientace na mapě podle barev Vodstvo, horstvo, nížiny Česká republika, zeměpisná poloha, členitost Sousední státy, státy EU Hranice republiky	
--	--	--

Vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy Orientovat se na mapě podle významných bodů Vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí Vědět o přírodních zvláštěnostech a kulturních zajímavostech svého regionu Uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě Adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	Světadíly, moře, oceány Hranice kraje Kraje, města, doprava Přírodní zajímavosti regionu Zásady ochrany přírody a životního prostředí Místní region, zeměpisná poloha Ohraničení vzhledem k okolním regionům Kraje, města, doprava Kulturní a přírodní zajímavosti našeho regionu Bezpečnost při pobytu a pobytu ve volné přírodě Ochrana člověka, při ohrožení zdraví a života Živelné pohromy Chování a jednání při nebezpečí živelných pohromách	
---	--	--

F) Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato vzdělávací oblast provází žáky po celé období povinné školní docházky. Žáci mají možnost uplatnit svou tvořivost, vyjádřit své pocity – vlastní tvorbou. Je podporováno estetické vnímání světa kolem sebe.

Velký přínos pro rozvoj osobnosti spočívá v možnosti relaxace a rehabilitace. Dochází k uvolnění, odreagování, koncentraci pozornosti, odstraňování napětí. Pozitivní vliv má tato oblast na snižování agresivity.

Obsah vzdělávací oblasti napomáhá k rozvíjení smyslového vnímání, tvořivosti, vnímání sebe sama, vnímání svého okolí. Aktivní činnosti napomáhají vytvářet pozitivní vztahy v třídním kolektivu – spolupráce, vzájemné pochopení a tolerance, utváření postojů a hodnot.

Vzdělávací okruhy:

Hudební výchova

Výtvarná výchova

Hudební výchova

Smyslem hudební výchovy je vytvořit u žáků kladný vztah k hudbě. Jednotlivé aktivity rozvíjí hudebnost, hudební schopnosti, pohybové dovednosti. Rytmická cvičení ovlivňují také pozitivně rozvoj řeči.

V rámci hodin hudební výchovy dochází k emocionálním prožitkům, které mají pozitivní vliv na rozvoj osobnosti žáků.

Náplň tvoří: vokální a instrumentální činnosti, poslechové činnosti, hudebně pohybové činnosti.

Součástí obsahu vyučovacích hodin je muzikoterapie.

Výtvarná výchova

Napomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku. Je uplatňován tvůrčí přístup. V souvislosti s aktivní tvorbou žáků je rozvíjeno smyslové vnímání, estetické cítění, tvořivost, schopnost emocionálního vyjádření, představy, pocity a zkušenosti.

Časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizován na 1. stupni celkovou dotací v Hv 14 hodin, ve Vv 7 hodin.

Na 2. stupni činí celková dotace v Hv 4 hodiny, ve Vv 5 hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- vyhledávání informací
- vnímání umění (hudební, výtvarné)
- koncentrace
- projekty

2. Kompetence k řešení problémů

- činnosti ve skupině
- odpovědi na otázky, diskuse
- vyjádření návrhů řešení

3. Kompetence komunikativní

- hlasová, dechová cvičení
- individuální verbální i neverbální komunikace
- verbální a neverbální skupinová komunikace
- vyjádření vlastního názoru (co se mi líbí – nelíbí, co je mi příjemné – nepříjemné)

4. Kompetence sociální a personální

- uplatňování společenského chování
- respektování názorů ostatních lidí
- spolupráce ve skupině

5. Kompetence občanské

- upevňování základních společenských norem
- získávání sebedůvěry, její podpora

- provádění sebehodnocení

6. Kompetence pracovní

- plnění jednoduchých úkolů podle instrukcí
- rozvíjení vytrvalosti, přesnosti
- snaha o dokončení úkolu
- spolupráce
- respektování svého okolí
- přijímání pochvaly i kritiky výsledků práce

Umění a kultura Hudební výchova 1. stupeň 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	Zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu	
Užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem	Rytmus a pohyb Hra na tělo Rytmus a pohyb Hra na jednoduché nástroje Nástroje Orffova instrumentáře Hlasy a zvuky v našem okolí Rozlišení hudebních a nehupebních zvuků Hlasy a zvuky přírody Umělé zvuky Zvuky hudebních nástrojů	
Vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehupební i hudební zvuky	Melodie a skladby určené dětem Zvuk hudebních nástroje Melodické a rytmické hudební nástroje Zvukoterapie	
Soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby		
Naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat	Hlasová a dechová cvičení Srozumitelná deklamace (písně, říkadla)	
Reagovat pohybem na hudbu	Pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové Pochod podle hudebního doprovodu Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky Improvizace Hudebně relaxační techniky	

Umění a kultura Hudební výchova 1. stupeň 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem	Zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu Sólový zpěv Zpěv ve skupině	
Rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny krátké – dlouhé, vyšší – nižší	Hudební a nehudební zvuky Mluvený, zpívaný hlas Dlouhé a krátké tóny Výška, délka, síla tónu Zvuky hudebních nástrojů	
Správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmicizaci říkadel	Technika správného dýchání Výslovnost při zpěvu Výslovnost při rytmicizaci říkadel Relaxační techniky	
Soustředit se na poslech jednoduchých skladeb	Poslech jednoduchých skladeb Melodie a skladby určené dětem Zvukoterapie Zpěvní hlasy	
Poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách	Tempo a rytmus skladeb Zvuk hudebních nástrojů Rozpoznávání tempa a rytmu Improvizace na rytmické hudební nástroje	
Propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	Pohybový projev podle hudby – improvizace Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky Vyjádření hudby pohybem, improvizace Jednoduché taneční hry	

Umění a kultura Hudební výchova 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Využívat pěvecké návyky podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluvením projevu	Upevňování správných pěveckých návyků Zřetelná výslovnost Správné dýchání Relaxační techniky Muzikoterapie	Multikulturní výchova (Kulturní rozdíly, Etnický původ)
Interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně	Lidové i umělé písně Hlasová cvičení Dechová cvičení Poslech písní	
Doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje	Hudební doprovody Hra na tělo Nástroje Orffova instrumentáře	
Soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů	Rytmická cvičení a rytmizace říkadel Poslech skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů	
Zvládnout základní kroky jednoduchého tance	Seznámení s významnými hudebními skladateli, notová osnova, hudební klíč Rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů Základní taneční kroky jednoduchých tanců Hudebně pohybové hry Improvizovaný pohyb podle hudby Relaxační techniky muzikoterapie Hudba u nás, v zahraničí (hudební nástroje, styl zpěvu – výraz)	

Umění a kultura Výtvarná výchova 1. stupeň 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu Rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních Uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	Rozvíjení grafomotoriky Netradiční výtvarné techniky Vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností: Vlastní tvorba, tvorba druhých Umělecká ilustrace (malba, hudba, ilustrace, hračky, objekty, komiks) Prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností: Ve třídě Ve škole Na výstavě (prezentace školy)	

Umění a kultura Výtvarná výchova 1. stupeň 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu Rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě Při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	Prostředky a postup pro vyjádření emocí, pocitů a nálad (malba a kresba, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace) Rozlišování, porovnávání, třídění a pojmenování: Linie Barvy Tvary Barevné vnímání Multisenzoriální vnímání (pohyb těla v prostoru, manipulace s objekty, malba a kresba) Tradiční a netradiční výtvarná témata	

Vyjádřit pocit k vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)	Rozvíjení tvůrčí fantazie Emoční prožitky z vlastní a vystavované tvorby Návštěvy tematických výtvarných expozic	
---	--	--

Umění a kultura Výtvarná výchova 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby	Kresba Malba Grafika Tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše a prostoru	
Uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy	Vyjádření: Linie Barvy Tvary Objekty v ploše i v prostoru Vlastní tvůrčí záměr Vlastnosti a vztahy	
Při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ	Porovnávání vlastních tvůrčích činností Vnímání, porovnávání vlastních výsledků s výsledky ostatních Vyjádření vlastních představ Tvůrčí činnosti pro prezentaci školy	
Hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele	Rozlišování, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností: Vlastních Ostatních Běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, fotografie, animovaný film)	

G) Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Žáci získávají poznatky a dovednosti týkající se zdraví, které mohou využívat v každodenním životě. Je respektována osobnost žáků, jsou rozvíjeny psychomotorické i psychické schopnosti a pohybové dovednosti. Dochází k celkovému pozitivnímu ovlivňování sociální adaptability. Tato vzdělávací oblast umožňuje rozvoj fyzických a pohybových dovedností. Jsou využívány vhodné motivační postupy, které mají vliv na zájem žáků. Žáci se učí chápat zdraví jako hodnotu. Seznamují se s pojmy prevence, poškození zdraví – vzhledem k jejich věkovým a rozumovým schopnostem.

Žáci se seznamují s různými druhy možných nebezpečí ohrožení života (běžné, mimořádné situace) a připravují se na způsoby řešení (rozhodování, chování), která vedou k zachování a posílení života. Průběžně se učí zdravému životnímu stylu, osobní a duševní hygieně. Po celé období školní docházky je u žáků podporován vztah k pohybovým aktivitám.

Obsah oboru je tvořen těmito okruhy:

Výchova ke zdraví

Tělesná výchova

Zdravotní tělesná výchova

Výchova ke zdraví

Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Žákům jsou poskytovány informace v souvislosti s preventivní ochranou zdraví, vede ke zdravému způsobu života, k péči o vlastní zdraví. Jsou upevňovány hygienické, stravovací a pracovní návyky. Postupně jsou rozvíjeny sociální a komunikační dovednosti. Žáci se učí reagovat na nabídky škodlivých látek. Důležitou oblastí okruhu je předcházení úrazům, zvládání situací při ohrožení vlastního života.

Tělesná výchova

S přihlédnutím k věkovým možnostem, postižení a individuálním pohybovým možnostem jsou žáci vedeni provádění pohybových aktivit (sebevyjádření). Průběžně jsou eliminovány nedostatky v diferenciaci a koordinaci pohybů.

Součástí je korekce zdravotních oslabení v běžných i specifických formách pohybového učení. Speciální vyrovnávací cvičení jsou zařazována dle potřeb jednotlivých žáků.

Zdravotní tělesná výchova

Je zahrnuta do tělesné výchovy – pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina). Jedná se o alternativní formu tělesné výchovy. Cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků.

Časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví je realizována na 2. stupni celkovou dotací 2 hodiny.
Tělesná výchova je realizována na 1. stupni celkovou dotací 18 hodin, na 2. stupni činí celková dotace 12 hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

získávání pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví
chápaní základních životních potřeb v jednotlivých obdobích lidského života
uplatňování bezpečných způsobů chování
rozvíjení pohybových aktivit
provádění kompenzačních cvičení

2. Kompetence k řešení problému

hledání podstaty péče o zdraví
odpovědi na praktické otázky života, zkušenosti, názory
modelové situace

3. Kompetence komunikativní

vyjadřování se k zásadním otázkám života
zaujímání postojů k soužití mezi spolužáky, v rodině
chápaní pokynů
diskuse ve skupině

4. Kompetence sociální a personální

práce ve skupině
skupinové hodnocení, sebehodnocení
přijímání pochvaly, kritiky

5. Kompetence občanské

modelové situace

řešení úloh v oblasti zdraví, pravidla soužití

6. Kompetence pracovní

Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví

Respektování pravidel ve skupině

Rozvíjení pohybových dovedností, zpřesňování
sebehodnocení

Výchova ke zdraví 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Vztahy ve dvojici Kamarádství Přátelství Láska Partnerské vtahy Manželství a rodičovství Vztahy a soužití Prostředí rodiny, školy Vrstevnické skupiny	Mediální výchova (Fungování a vliv médií ve společnosti)
Chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	Základní životní potřeby Dětství, puberta, dospívání Tělesné změny Zdraví Sexuální dospívání Prevence rizikového sexuálního chování Antikoncepce Těhotenství	Mediální výchova (Vnímání mediálních sdělení)
Respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže	Tělesná hygiena Zásady osobní a intimní hygieny Otužování Význam pohybu pro zdraví Aktuální zdravotní stav Zdravotní problémy a potíže, jejich příznaky Vyjádření vlastního zdravotního stavu	
Znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy	Výživa a zdraví Zásady zdravého stravování Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví Specifické druhy výživy	

Uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc Uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy Zaujímat odmítací postoje ke všem formám brutality a násilí Vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví	Režim dne Sociální kontakt s vrstevníky Komunikace s neznámými lidmi Konfliktní a krizové situace Civilizační choroby, zdravotní rizika Preventivní a lékařská péče Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, bezpečné způsoby chování (HIV/AIDS, hepatitidy) Preventivní a lékařská péče Chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy) Bezpečné chování Komunikace s vrstevníky Komunikace s neznámými lidmi Pojem: sociálně patologické jevy Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání Sexuální kriminalita Šikana a jiné projevy násilí Formy sexuálního zneužívání dětí Komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti Důležitá telefonní čísla (112, 150, 155, 158) Nebezpečná konzumace návykových psychoaktivních látek Poškozování zdraví Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	
---	---	--

Použít důležitá telefonní čísla v případě pomoci Řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	Bezpečné prostředí ve škole Ochrana zdraví při různých činnostech Relaxační techniky Ochrana člověka za mimořádných událostí Mimořádné události (požár, výbuch, dopravní nehody, sněhové kalamity, povodně, povětrnostní vlivy, přírodní katastrofy)	
---	--	--

Tělesná výchova 1. stupeň 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Mít kladný postoj k pohybovým aktivitám Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti Mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů Dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	Činnosti ovlivňující zdraví (ČOZ): Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Spontánní pohybové činnosti a hry ČOZ: Příprava organismu Příprava před pohybovou činností Reakce na pokyn ČPPZ: Pohotovité reakce na základní pokyny a povely ČOZ: Zdravotně zaměřené činnosti Správné držení těla Průpravná koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení Činnosti dle individuálních schopností žáků Hygiena při Tv Osobní hygiena Hygiena cvičebního prostředí Vhodné oblečení a obuv	

	Bezpečnost při pohybových činnostech	
--	--------------------------------------	--

Tělesná výchova 1. stupeň 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla	ČPPU: Organizace při Tv, základní organizační činnosti Správné držení těla Zlepšování tělesné zdatnosti Kultivace pohybového projevu	
Podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením	ČOZ: Korektivní cvičení Relaxační cvičení Individuální cvičení v návaznosti na zdravotní oslabení Uklidnění po zátěži – relaxační techniky, protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti	
Rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých možností a schopností	ČOUPD: Rozvoj základních pohybových dovedností dle svých pohybových možností a schopností jedince	
Rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	ČPPU: Reakce na pokyny Tělocvičná terminologie prováděných pohybových činností Komunikace v Tv Smluvené povely a signály	
Rozvíjet základní pohybové dovednosti podle	ČOUPD:	

Zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti Využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích Uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	sněhu další pohybové činnosti a netradiční sporty podle podmínek školy podle zájmu a možností žáků ČOZ: Pohybový režim Délka a intenzita pohybu Aplikace pohybových dovedností při různých hrách a soutěžích Zásady sportovního jednání a chování Fair play Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her ČOZ: Bezpečnosti při pohybových činnostech v různých prostředích Dodržování osobní hygieny ČPPU: Organizace při Tv, základní organizační činnosti	
--	---	--

Tělesná výchova 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností Cíleně se připravit na pohybovou činnost a její	ČOZ: Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, pohybové aktivity Rozvoj pohybových schopností Zdokonalování základních pohybových dovedností Pohybový režim (začátek – konec)	

ukončení Využívat základní kompenzační a relaxační techniky Znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc Zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti Dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	Prevence a korekce svalových dysbalancí Průpravná, kondiční, koordináční, koncentrační a postřehová cvičení Kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení Cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení Zásady první pomoci Důležitá telefonní čísla Pohybové hry s různým zaměřením Pohybové hry s netradičními pomůckami Gymnastika – dle individuálních možností složené skupiny Cvičení s náčiním Cvičení na vybraném nářadí – dle individuálních možností Základy lehké atletiky – podle schopností a možností žáků Plavání – prvky bazénové terapie Turistika a pobyt v přírodě – dle individuálních možností složení skupiny Ochrana přírody Bezpečnost při aktivitách na sněhu Netradiční relaxační techniky – snoezelen Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem Sportovní hry s upravenými pravidly Komunikace v Tv Smluvené povely, signály, gesta Základy odborné terminologie Vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech	
---	--	--

Sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony	Historie a současnost sportu Významné sportovní soutěže Pravidla osvojovaných pohybových činností Základní pravidla her	
--	--	--

ČOUPD = činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

ČPPU = činnosti podporující pohybové učení

ČOZ = činnosti ovlivňující zdraví

Zdravotní Tv 2. stupeň		
Žák by měl:		
Mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení Zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení	Činnosti podporující korekce zdravotní oslabení: Základní termíny osvojovaných činností Prevence a korekce oslabení Denní režim z pohledu zdravotního oslabení Soustředění na cvičení Nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotního oslabení) Speciální cvičení: Soubor speciálních cvičení pro jednotlivé typy zdravotního oslabení (1. 2. stupeň) Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

H) Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato vzdělávací oblast patří k nejvýznamnějším ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Široké spektrum pracovních činností vede žáky k získání vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků. Žáci se seznamují s různými oblastmi lidských činností. Rozvoj motorických schopností, manuálních dovedností a návyků žáků přináší možnost co nejsamostatnějšího zapojení do praktického života. Současně jsou žáci vedeni a motivováni pro budoucí aktivní vykonávání jednoduchých pracovních činností.

Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu. Je podporována výchova k uznávání práce své i druhých. Postupně jsou žáci seznamováni s různými materiály, pomůckami a nářadím (funkce, využití).

Během veškerých pracovních činností a aktivit jsou žáci vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Učivo je určeno chlapcům i dívkám.

Realizace tematických okruhů závisí na podmínkách a možnostech školy, na schopnostech žáků. V 9. a 10. ročníků je možné zařadit dle schopností žáků předprofesní přípravu.

Tematické okruhy:

Sebeobsluha

Práce s drobným materiálem

Práce montážní a demontážní

Pěstitelské práce

Práce v domácnosti

Práce s technickými materiály (na 2. stupni)

Sebeobsluha

Oblast zahrnuje – zvládání základních hygienických návyků, sebeobslužné činnosti, udržování pořádku v osobních věcech a ve svém okolí.

Práce s drobným materiálem

Náplň tvoří – činnosti s drobnými materiály (manuální dovednosti), jednoduché pracovní operace a postupy při činnostech, činnosti podle slovního návodu a podle předlohy, využívání fantazie, využívání vhodných pracovních pomůcek a nástrojů, udržování pořádku na pracovním místě, dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce.

Práce montážní a demontážní

Žáci se učí postupně – zvládat elementární dovednosti při činnosti se stavebnicemi (montáž, demontáž), spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty, udržovat pořádek na svém pracovním místě.

Sestrojít podle návodu jednoduchý model, provádět údržbu jednoduchých předmětů.

Pěstitelské práce

Pozornost je věnována – pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích, péči o rostliny, používání lehkého zahradního náčiní, pěstování rostlin, využívání vhodného náčiní, podmínkám pěstování rostlin, využívání vhodného náčiní, léčivým a jedovatým rostlinám, dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce.

Volba vhodných pracovních postupů, používání květin k výzdobě, znalost zásad pěstování zeleniny a ovoce, způsob chovu drobných zvířat a zásady bezpečnosti při kontaktu se zvířaty, zásady hygieny a bezpečnosti při práci na zahradě.

Práce v domácnosti

Tento tematický okruh se věnuje – úpravám stolu, přípravám jednoduchých pokrmů, společenskému chování u stolu, vybavení kuchyně, úklidovým aktivitám v domácnosti, zásadám správné výživy, zvládání obsluhy jednoduchých kuchyňských nástrojů, udržování pořádku a čistoty. Předpisy při zacházení s elektrospotřebiči.

Práce s technickými materiály (2. stupeň)

Náplň tvoří – práce s různými materiály (dle podmínek a vybavení školy, schopností žáků), získání základních vědomostí o materiálech, nástrojích a pracovních postupech, jednoduché pracovní operace, návody, dodržování obecných zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Časové a organizační vymezení předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je realizována na 1. stupni celkovou dotací 22 hodin, na 2. stupni činí dotace 27 hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- osvojování hygienických návyků
- rozvíjení manuálních dovedností
- využívání tvořivosti a fantazie

- rozvíjení vědomostí o přírodě
- uplatňování zásad při práci v domácnosti

2. Kompetence k řešení problémů

- kladení otázek a návrhy řešení situací v každodenním životě
- poznávání skutečnosti, praktická cvičení

3. Kompetence komunikační

- vedení k přesnému vyjadřování
- dodržování zásad mezilidské komunikace
- provádění diskuse
- modelové situace

4. Kompetence sociální a personální

- využívání témat z běžného života
- spolupráce při praktických činnostech
- využívání vzájemné pomoci

5. Kompetence občanské

- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti
- provádění pravidelné sebekontroly

6. Kompetence pracovní

- rozvíjení vytrvalosti
- vytváření dovedností, návyků
- plánování
- sebehodnocení

Člověk a svět práce Sebeobsluha 1. stupeň 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti Zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání Udržovat pořádek ve svých věcech ve svém okolí	Základní hygienické návyky Osobní hygiena Svlékání a oblékání oděvu Skládání oděvu Obouvání Péče o osobní věci Uklízení a ukládání osobních věcí	

Člověk a svět práce Sebeobsluha 1. stupeň 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci Zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi Dodržovat zásady účelného oblékání	Základní hygienické návyky Osobní hygiena Běžná údržba oděvu a obuvi Ukládání Čištění Zásady účelného oblékání	

Člověk a svět práce Práce s drobným materiálem 1. stupeň 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru a barev Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami Vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Pracovat podle slovního návodu	Různé drobné materiály a jejich užití (přírodniny modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, aj.) Třídění různých materiálů – velikost, tvar, barva Pracovní pomůcky a nástroje Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce	

Člověk a svět práce Práce s drobným materiálem 1. stupeň 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů Využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic Volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu Udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	Práce dle předlohy Výrobky z drobných materiálů Užití některých jednoduchých technik Zpracování vybraných materiálů Lidové zvyky Tradice Řemesla Využití vhodných pracovních pomůcek a nástrojů, náčiní Funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů Zásady hygieny Bezpečnost práce Organizace práce Dodržování pořádku na pracovním místě	

Člověk a svět práce Práce montážní a demontážní 1. stupeň 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstruktivní činnosti se stavebnicemi Stavebnice plošné Stavebnice prostorové Práce podle slovního návodu	

Člověk a svět práce Práce montážní a demontážní 1. stupeň 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž Pracovat podle slovního návodu, předlohy Spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty Udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce	Montáž a demontáž jednoduchých předmětů Práce podle slovního návodu Práce dle jednoduché předlohy Montážní a demontážní činnosti Udržování pořádků na svém pracovním místě Pořádek ve třídě – společné činnosti Zásady hygieny Bezpečnost práce	

Člověk a svět práce Pěstitelské práce 1. stupeň 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích Pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě Používat lehké zahradní náčiní	Pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích Pěstování pokojových rostlin Pěstování rostlin na zahradě Podmínky pro pěstování Manipulace s lehkým zahradním náčiním	

Člověk a svět práce Pěstitelské práce 1. stupeň 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin Ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny Volit podle druhu a pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní Vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě	Základní podmínky pro pěstování rostlin Postupy pro pěstování vybraných rostlin Půda a její zpracování Výživa rostlin Osivo Ošetřování a pěstování nenáročných pokojových i venkovních rostlin Využití správných pomůcek, nástrojů a náčiní při pěstitelských činnostech Okrasné rostliny Léčivky Jedovaté rostliny Koření Zelenina Zásady bezpečné práce při práci s pokojovými rostlinami a na zahradě	

Člověk a svět práce Práce v domácnosti 1. stupeň 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Upravit stůl pro jednoduché stolování Připravit jednoduchý pokrm Chovat se vhodně při stolování Orientovat se v základním vybavení kuchyně Zvládat drobné úklidové práce	Stolování Jednoduchá úprava stolu Příprava jednoduchého pokrmu Pravidla správného stolování Vhodné chování při stolování Základní vybavení kuchyně Drobné úklidové práce	

Člověk a svět práce Práce v domácnosti 1. stupeň 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Znát základní vybavení kuchyně Připravit jednoduché pohoštění Uplatňovat zásady správné výživy Dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování Zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji Vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě Udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti	Základní vybavení kuchyně Potraviny Výběr Nákup Skladování potravin Příprava jednoduchého pohoštění Zásady správné výživy Pravidla správného stolování Společenské chování při stolování Práce s drobným kuchyňským náčiním Bezpečnost při zacházení s kuchyňskými pomůckami Utírání prachu Mytí podlahy Vysávání prachu Úklidové práce v bytě, ve třídě Mytí nádobí Pořádek a čistota pracovních ploch (v kuchyni, v bytě, ve třídě) Základy hygieny Základy bezpečnosti práce v domácnosti	

Člověk a svět práce Práce s technickými materiály 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Rozlišovat různé druhy materiálů	Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy	Osobnostní a sociální výchova (Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace)
Získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech	Materiály Vlastnosti Užití v praxi (dřevo, kov, plasty) Základní dovednosti ručních prací Řemesla a tradice Jednoduché pracovní operace a postupy dle druhu zpracovávaného materiálu Jednoduché pracovní postupy a návody	Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj – Spolupráce a soutěživost)
Zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu Orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech Vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	Správný výběr a využití vhodných pracovních nástrojů a pomůcek Pracovní pomůcky Nářadí a nástroje pro ruční opracování Zásady bezpečnosti a hygieny při práci Zásady bezpečnosti při použití pracovních pomůcek Práce s návodem, předlohou	
Dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadími Sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model Zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi	Montáž a demontáž Stavebnice konstrukční (elektrotechnické – dle možností vybavení školy) Sestavování modelů Údržba jednoduchých předmětů (jízdní kolo) Bezpečnost a hygiena práce Bezpečnostní předpisy Řády odborných učeben	
Provádět údržbu jednoduchých předmětů Dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy		

Člověk a svět práce Pěstitelské práce 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	Základní podmínky pro pěstování Základní zpracování půdy Výživa rostlin	
Pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	Okrasné rostliny Pokojevé květiny Pěstování vybraných okrasných dřevin a květin Využití květin v exteriéru a interiéru Aranžování a jednoduchá vazba květin	
Znát hlavní zásady pěstování zeleniny	Zelenina Osivo Sadba Podmínky a zásady pěstování Pěstování vybraných druhů zeleniny Skladování Konzervování	
Používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě	Využití vhodných pracovních pomůcek a náčiní při práci na zahradě	
Znát běžné druhy ovoce	Ovoce Druhy ovoce Způsob pěstování drobného ovoce Skladování Konzervování	
Seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečné jedovatých rostlin	Léčivé rostliny Kožení Pěstování vybraných rostlin Rostliny a zdraví člověka Léčivé účinky rostlin Rostliny jedovaté	

Vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě	Alergie Chov zvířat v domácnosti Podmínky chovu Humánní vztah k hospodářským zvířatům Hygiena a bezpečnost chovu Kontakt se zvířaty Využití zvířat v zooterapii Zásady hygieny a bezpečnosti při pracovních činnostech na zahradě	
--	--	--

Člověk a svět práce Práce v domácnosti 2. stupeň		
Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák by měl:		
Zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti Používat vhodné prostředky při práci v domácnosti Používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče Přípravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	Jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti Údržba a úklid v domácnosti Údržba oděvů a textilií Elektrické spotřebiče Využívání vhodných prostředků při práci v domácnosti Úklidové prostředky Prací a čisticí prostředky Kuchyně Základní vybavení Udržování pořádku a čistoty Bezpečnost a hygiena provozu Bezpečná obsluha spotřebičů Potraviny Skupiny potravin Způsoby konzervace Uchovávání potravin a pokrmů	

Dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu Dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky	Úprava pokrmů za studena Základní způsoby tepelné úpravy Základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů Zásady zdravé výživy Úprava stolu a stolování Jednoduché prostírání Chování u stolu Zdobné prvky a květiny na stolu Prostírání při slavnostních příležitostech (slavnostní tabule) Dodržování základních hygienických a bezpečnostních pravidel a předpisů Elektrické spotřebiče – funkce a užití, ovládání, ochrana a údržba Bezpečnost provozu Nebezpečí úrazu elektrickým proudem Bezpečnost při styku s čisticími prostředky a zacházení s nimi Bezpečnost a hygiena provozu kuchyně Bezpečnost v domácnosti	
--	---	--

6) Hodnocení žáků a autoevaluace školy

A) Obecné zásady hodnocení

- Hlavním cílem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, ukázat mu, co zvládnul, v čem se zlepšil, co se naučil, ale také v čem chybí a jak postupovat dále. Hodnocení by mělo být pozitivní, pro žáka motivující. Nehodnotí se osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém.
- Soustředit se na individuální pokrok žáka, nesrovnávat a nerozdělovat žáky na úspěšné a neúspěšné.
- Pro celkové hodnocení se používá slovní hodnocení
- Upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků, a to nejen při ověřování vědomostí a hodnocení dosažené úrovně klíčových kompetencí, ale v celém procesu učení.
- Cílem je vést žáky k sebehodnocení a k sebekontrolě, učit je pracovat s chybou, dále s ní pracovat.
- Základem hodnocení žáka je poskytnutí nejlépe okamžité zpětné vazby, tj. informace o správnosti postupu, průběhu a výsledku jeho práce (co se naučil, zvládl, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dál).
- Při hodnocení vycházíme z doporučení pracovníků SPC a odborníků z řad lékařů.
- O výsledcích vzdělávání žáka jsou pravidelně informováni zákonní zástupci žáka.

B) Kritéria pro hodnocení

Prospěch žáků základní školy speciální se hodnotí v jednotlivých předmětech formou širšího slovního hodnocení. Širší slovní hodnocení dokáže lépe vystihnout individuální pokrok každého žáka a poskytuje celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonu. Je mnohem podrobnější, než jiné formy klasifikace. Obsahuje konkrétní vyjádření toho, co žák v daném předmětu zvládl a v jaké kvalitě. Vymezuje i další postup rozvoje žáka vzhledem k jeho individuálním předpokladům.

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v jednotlivých obdobích
- úroveň získaných vědomostí a dovedností
- míra zodpovědnosti v přístupu v práci, schopnost vykonávat činnosti smysluplně
- úroveň komunikačních dovedností
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pocítuje k sobě i k druhým v rámci svých možností
- změny v chování i dovednostech žáka
- schopnost řešit problémové situace

Hodnocení je realizováno v podobě formalizovaného slovního hodnocení.

C) Způsob získávání podkladů pro hodnocení:

Poklady pro hodnocení jsou získávány na základě průběžného sledování výkonů žáků během školního roku :

- soustavné diagnostické pozorování žáka
- sledování výkonů žáka a jeho připravenost na vyučování

- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- analýzou výsledků dalších činností žáka
- konzultace s ostatními vyučujícími,
- sledování změn v prospěchu a chování žáka
- sledování úrovně sebeobsluhy

D) Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- Písemné práce v sešitech (školní, domácí práce)
- Písemné testy (součást projektů), dle individuálních možností žáků na 2. stupni
- Individuální ústní pohovor
- Rozhovor, komunikace se spolužáky a dospělými osobami
- Zapojení do skupinové práce
- Posuzování úrovně praktických činností u jednotlivých žáků
- Celoškolní a třídní projekty, projektové dny
- Četba, práce s textem
- Individuální a společné hudební, pohybové aktivity, improvizace

Učitel vede soustavnou evidenci o hodnocení žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkového hodnocení i způsob získávání podkladů pro hodnocení. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé hodnotící období v rámci svých individuálních možností a schopností. Výsledné hodnocení za hodnocené období musí odpovídat hodnocení, které žák získal a které byly sděleny zákonným zástupcům. Větší výukové a výchovné problémy se projednávají se zákonným zástupcem a na pedagogické radě.

E) Způsob předávání informací o průběhu a výsledcích práce žáků:

- Průběžně zápisem do žákovské knížky
- Osobně – formou individuálního pohovoru
- V pololetí a na závěr školního roku vysvědčením

F) Hodnocení žáků na vysvědčení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech na vysvědčení hodnotíme slovně – formou širšího slovního hodnocení. Slovní hodnocení je konkrétní slovní vyjádření o dosažení úrovně žáka ve vztahu k jeho možnostem. Posuzuje žáka v jeho vlastním vývoji, ve vztahu k minulosti, zároveň naznačuje další možnosti včetně překonávání nedostatků. Je komplexním pozitivně laděným hodnocením rozvoje osobnosti žáka, neomezuje se jen na popis výkonu, ale postihuje i proces vyučování a učení, netýká se jen kognitivních procesů, ale rozvoje celé osobnosti včetně sociálních vztahů, úrovně spolupráce, komunikace, tvořivosti, atd.

Tabulka stupňů klasifikace

Předmět	1	2	3	4	5
Čtení	čte samostatně (plynule, s porozuměním)	čte s pomocí (a s částečným porozuměním)	čte s pomocí	čte pouze s trvalou pomocí	učivo dosud (ještě, zatím) nezvládá
Psaní	píše samostatně (čitelně, úhledně)	píše úhledně (čitelně)	píše s pomocí	píše pouze s trvalou pomocí	učivo dosud (ještě, zatím) nezvládá
Řečová výchova	komunikuje s okolím verbálně i neverbálně	snaží se komunikovat s okolím verbálně i neverbálně	snaží se komunikovat s okolím s pomocí verbálně i neverbálně	snaží se komunikovat s velkou pomocí se svým okolím verbálně i neverbálně	nechce a nesnaží se komunikovat
Matematika	počítá přesně a pohotově	počítá s drobnými chybami	počítá s pomocí	počítá jen s trvalou pomocí	učivo (ještě, zatím) nezvládá
Práce s počítačem	pracuje samostatně s počítačem dle pokynů, moderní technologie používá dle svých schopností	pracuje téměř samostatně s počítačem dle pokynů, moderní technologie používá dle svých schopností	pracuje s pomocí s počítačem dle pokynů, moderní technologie používá dle svých schopností	pracuje s trvalou pomocí s počítačem dle pokynů, moderní technologie používá dle svých schopností	s počítačem nepracuje, moderní technologie nepoužívá
Člověk a jeho svět	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky celkem správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a společnost	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky celkem správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Člověk a příroda	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky celkem správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Hudební výchova	pěkně zpívá, má dobrý hudební	rád zpívá, má dobrý rytmus	rád zpívá a poslouchá hudbu	rád (se zájmem) poslouchá	dosud nemá vztah k hudbě

	sluch i rytmus			hudbu	
Výtvarná výchova	maluje, kreslí rád a hezky	maluje a kreslí rád, podle svých možností	při malování a kreslení se snaží	maluje a kreslí s pomocí	nerad maluje a kreslí
Výchova ke zdraví	učivo chápe a správně reprodukuje	učivu rozumí (na otázky celkem správně odpovídá)	učivo částečně zvládá	učivo zvládá jen s trvalou pomocí	učivo dosud nezvládá
Tělesná výchova	je obratný a snaživý	je méně obratný, ale snaží se	snaží se	je méně obratný, cvičí s pomocí	při cvičení potřebuje velkou pomoc, necvičí rád
Člověk a svět práce	je tvořivý a zručný	je tvořivý, pracuje s malou pomocí	při práci vyžaduje vedení	při práci potřebuje pomoc a vedení	práce s mu zatím nedaří

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl (a)** – není-li slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnoceno na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný
- **neprospěl (a)** – je-li slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnoceno na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo není-li z některého předmětu na konci druhého pololetí hodnocen vůbec

Chování žáka se hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré** (žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení Školního řádu, méně závažných přestupků se dopouští ojedinele, žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit)
- 2 – uspokojivé** (chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními Školního řádu. Žák se dopouští závažnějších přestupků proti pravidlům slušného chování a ustanovením školního řádu. Zpravidla i přes důtku třídního učitele se dopouští dalších přestupků. Narušuje výchovně vzdělávací činnosti školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob).
- 3 – neuspokojivé** (chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními Školního řádu. Dopouští se takových závažných přestupků nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla i přes důtku ředitele školy se dopouští dalších přestupků. Žák má 25 a více neomluvených hodin.

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, prezentaci školy na veřejnosti. Hodnocení provádí třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

1. Žáci desátého ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího ročníku, popřípadě znovu do desátého ročníku.
4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
5. Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka, byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

G) Sebehodnocení žáků

Pedagogové školy pomáhají žákům najít klady i nedostatky jejich práce. Vedou žáky k tomu, sami dokázali hodnotit výsledky své práce a uměli posoudit, co se jim podařilo, i to, co ještě nezvládli. Žáci se učí opravovat chyby, učí se chápat, že chybovat je přirozenou věcí v procesu učení a současně se učí si chybu přiznat.

Žáci mají možnost používat tyto formy sebehodnocení:

- ústní sebehodnocení (žák zhodnotí výsledky své práce – jak jsem to zvládl, co se mi podařilo, v čem chybují, co bych mohl zlepšit)
- karta sebehodnocení (usměvavý obličej, obličej s rovnými ústy, zamračený obličej)
- portfolio žáka

H) Autoevaluace školy

Cíl	Indikátory	Nástroj	Četnost
Soulad ŠVP s RVP Úroveň pedagogického a výchovného procesu, plnění cílů ŠVP Personální obsazení	Hodnocení hodina, znalostí a dovedností žáka, aktivita, písemné práce, vztahy ve škole, úroveň pedagogického sboru a jeho složení, plnění tematických plánů, školní kurikulum, organizace školy, přístup k žákům se SPU, klima, uplatnění žáků, dokumentace	ČŠI – zpráva ČŠI Hodnocení zřizovatelem	Škola neovlivní
Image	Dle jednotlivých částí dotazníku	Dotazníky – učitelé, žáci, rodiče	
SWOT analýza	Silné a slabé stránky, příležitosti, rizika	Přehledy – učitelé, žáci, rodiče	
Vyhodnocení strategického plánu školy	Vyhodnocení jednotlivých dílčích oblastí	Kombinace evaluačních nástrojů podle typu oblasti	Každoročně
Zhodnocení práce školy ve školním roce, plnění cílů ŠVP	Úroveň pedagogického procesu – jednotlivé části výroční zprávy	Výroční zpráva o výsledcích pedagogického působení a Vlastní hodnocení školy	každoročně
Úroveň pedagogického procesu a práce jednotlivých pracovníků, uplatňování strategických postupů ŠVP	Průběh pedagogického procesu, příprava na výuku, úroveň písemných prací, vzdělávání, tematické plány, úroveň vedení dokumentace	Hospitace, pohospitační rozhovor, kontroly testů, sešitů, vedení přehledů o vzdělávání pracovníků, kontroly dokumentace, vedení přehledů	2x ročně 2x ročně každoročně čtvrtletně

Úspěšnost absolventů	Zhodnocení úspěšnosti při přijímacím řízení	Vedení přehledů, zpráva výchovný poradce	každoročně
Výchovné problémy	Neomluvená absence Šikana – prevence Monitoring - drogy	Vedení přehledů – třídní učitel a výchovný poradce Dotazníky – výchovný poradce, třídní učitel dotazník	Každoročně Aktuálně dle situace Aktuálně dle situace
Postoj rodičů ke škole	dle výsledků ankety	anketa	
Postoj žáků ke škole	dle výsledků ankety	anketa	
Hodnocení školy pedagogy	dle dotazníků	dotazník	
Úspěšnost jednotlivých akcí	Stupeň hodnocení jednotlivými pedagogy	Slovní zhodnocení jednotlivými učiteli, doporučení, nedoporučení opakovat	Ihned po ukončení akce

7) Závěr

Schváleno pedagogickou radou dne: 30. 8. 2011

Schváleno školskou radou dne: 25. 10. 2011

V Nymburce dne: 25. 8. 2011

Mgr. Radka Klímová

ředitelka

Školní vzdělávací program „Školou do života“

pro základní školu speciální – vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Dodatek č. 1 ze dne 1. 9. 2015 - změny

str. 3 – změna kontaktní osoby – Mgr. Lenka Šmídová

str. 4 – obor vzdělání: 79-01-B/001 Pomocná škola – již neplatí

str. 4 – Úplnost a velikost školy:

Školní rok 2015/2016	Počet tříd 1	Počet žáků 4 (+ 2 žáci integrovaní v základní škole praktické
-------------------------	-----------------	---

str. 5 – Vybavení školy:

Materiální

Třída je vybavena lavicemi (pro jednoho žáka, pro dva žáky), židlemi a novým funkčním nábytkem. Třída je příjemná a světlá. Jsou zde umístěny tabule – klasická a magnetická, dále nástěnky, skříňky a police na stavebnice, puzzle atd. Ve třídě je také stolní počítač, využívaný při výuce a relaxačních chvílích. Ve výuce se používá iPad (alternativní způsoby komunikace). Často je využívána také relaxační učebna a snoezelen.

Prostorové

Učebna se nachází v přízemí budovy B, v její klidné části. Žáci základní školy speciální využívají také relaxační učebnu a snoezelen, počítačovou učebnu, učebna hudební výchovy, hřiště a zahradu v dětském domově, přírodní učebnu na zahradě základní školy. Šatna pro žáky je umístěna v přízemí budovy – má samostatný vchod. Přístup do třídy základní školy speciální je bezbariérový, pohyb po budově je bezbariérový částečně.

Hygienické

Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí. WC s umývárnou je v blízkosti třídy.

V přízemí je zbudována hygienická místnost koncipovaná pro vozíčkáře. V místnosti je zároveň lůžko, které se využívá k zajištění hygienických potřeb u inkontinentních žáků.

Vypracovala: Mgr. E. Zoubková

Schváleno na pedagogické radě dne 31. 8. 2015

Schváleno školskou radou dne 30. 9. 2015